

WIADOMOŚCI WRATUSZOWE

Informator Urzędu
Miejskiego w Cieszynie

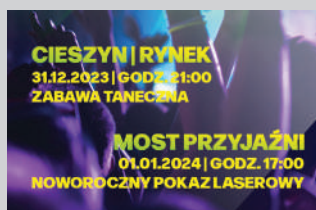
15 grudnia 2023
Nr 25 (1083)
ISSN: 1234-1764

TRAMWAJEM PO CIESZYNIE

Podsumowanie projektu "Szlakiem
cieszyńskiego tramwaju".

S. 3-5 »

SYLWESTER NA RYNKU

Przywitajmy nowy rok w sercu
naszego miasta!

S. 6 »

KONCERT NOWOROCZNY

Macierzy Ziemi Cieszyńskiej
zaprasza na wydarzenie.

S. 10 »

PIECHOTĄ DOKOŁA ŚWIATA

Zapraszamy do lektury rozmowy
z Łukaszem Podstawą.

S. 12-13 »

Nadchodzi czas,
gdy miłą wszystkie spory,
gdy choinka rozświeca
ciemne kąty,
a twarze ludzi
zменяją się uśmiechem.
Nadchodzi czas,
gdy możemy na chwilę zwolnić
i zamyślić się nad swoim życiem.
Nadchodzi czas,
kiedy światło Betlejem
wypełnia nasze serca i domy.

Niech nadchodzące Święta
będą dla nas
niezapomnianym czasem
spędzonym bez pośpiechu,
trosk i zmartwień,
w spokoju i radości,
wśród Rodziny i Przyjaciół.

BURMISTRZ MIASTA CIESZYNA GABRIELA STASZKIEWICZ ŻYCZY WESOŁYCH ŚWIĄT! WIĘCEJ – S. 2.

OD BURMISTRZA

Wesołych Świąt Bożego Narodzenia!

Burmistrz Cieszyna

Drogie Mieszkancki i Mieszkańcy Cieszyna!

Już za moment usiądziemy z bliskimi do wigilijnego stołu. Otuli nas dźwięk cichej kolędy, zapach piernika i pomarańczy. Zabłyśnie choinka. Ozdobione kolorowym papierem prezenty czekać będą na odkrycie i radość, pozostając w dziecięcych wspomnieniach już na zawsze. A w nas, dorosłych, budząc spokojne ukojenie i refleksję, że jesteśmy razem i że to, co najważniejsze i drogie naszemu sercu, jest tuż obok. I tylko to dodatkowe nakrycie przy stole, puste miejsce przy nim, przypominając nam będą, że postawiony na białym ob-

rusie talerz, przeznaczony dla zbłąkanego wędrowca, to nie tylko piękna tradycja, ale przede wszystkim pamięć o bliskich, których z nami już nie ma i pamięć o tych, dla których samotność w święta bywa dotkliwą koniecznością. Powodów takiej samotności może być wiele – czasami kłopoty ze zdrowiem, upływ lat, brak rodziny, sił, ludzka słabość, odległość. Pamiętajmy, że w święta intensywniej odczuwamy nie tylko radość, ale i smutek. Piękne, kolorowe reklamy – w tle z obfitością potraw i z bliskimi osobami zgromadzonymi przy stole – jeszcze wyraźniej przypominają nam o własnych nieszczęściach i troskach. O samotności, bo przecież serce samotnego człowieka, serce bezdomnego człowieka... bije z taką samą siłą, jak każde inne serce. Nie zanika pragnienie bliskości, przyjaźni, uśmiechu.

DOBRO ZACZYNA SIĘ OD DROBNYCH GESTÓW

Mam nadzieję, że wielka moc wigilijnego wieczoru przyniesie nam pokój i pełnię ludzkiej życzliwości, którą będziemy umieli podzielić się z potrzebującymi... Że nawet jeśli oddaleni od siebie, będziemy jednak blisko, niosąc to wigilijne nakrycie przede wszystkim w naszych sercach. Drogie Mieszkancki i Mieszkańcy Cieszyna, pamiętajmy, że najważniejsza w święta nie jest sama radość – ważniejsza od niej, piękniejsza, potężniejsza i bardziej potrzebna zawsze staje się życzliwość, a obok niej obecność. Pewien znany pisarz i eseista powiedział kiedyś piękne zdanie: „W dobroci kryją się wszystkie odmiany mądrości”. Zawsze, ilekroć uśmiechasz się do swojego brata i wyciągasz do niego rękę, jest Boże Narodzenie.

W tym magicznym czasie bliskości i miłości zadbajmy o życzliwość. Nie pozwólmy na to, by wzmożony ruch na ulicach, kolejki w sklepach, troska o domowy budżet, zmęczenie i przeświadczenie, że czasu pozostało tak niewiele, a obowiązków cały stos – odbiły się na nas wzajemnie. W ferworze przygotowań łatwo przeoczyć sens Świąt Bożego Narodzenia i zapomnieć o tym, co najważniejsze. A przecież, jak pisała Emilia Waśniowska, „to właśnie tego wieczoru, gdy wiatr zimnym śniegiem dmucha – w serca złamane i smutne, cicha wstępuje otucha. To właśnie tego wieczoru, od bardzo wielu już wieków, pod dachem tkliwej kolędy, Bóg się rodzi w człowieku”.

To nie drogie prezenty... nie porcelanowa zastawa i dwanaście wykwintnych dań sprawiają, że ludzie się do siebie uśmiechają. To życzliwość, która jest naturalną właściwością, wyrażaną poprzez akty dobrej woli, odzwierciedlające troskę o siebie i innych.

Szanowni Państwo! Niech wolno mi będzie na te nadchodzące Święta Bożego Narodzenia życzyć nam wszystkim pięknego świętowania. Niech będzie to czas niezwykły, pełen ciepła i bliskości.

Niech wigilijny stół jednoczy nas i łączy, a wspólne śpiewanie kolęd przypomina nam o naszych pięknych polskich tradycjach. Bądźmy dla siebie dobrzy, bądźmy dla siebie życzliwi. W małych gestach jest wielka moc... a wzór na szczęście zapisany jest w każdej maleńkiej rzeczy i chwili.

Niech moc wigilijnego wieczoru niesie Wam radość i pokój. Niech ożywia serca niegasnącą wiarą, miłością i nadzieją, pełną dobrych myśli i uśmiechu. Radosnych Świąt Bożego Narodzenia! ♦

RADA MIEJSKA CIESZYNA ŻYCZY WESOŁYCH ŚWIĄT

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku pragniemy przesłać najserdeczniejsze życzenia.

Niech nadchodzące Święta będą dla Was niezapomnianym czasem spędzonym bez pośpiechu, trosk i zmartwień. Życzymy, aby odbyły się one w spokoju i radości, wśród rodziny, przyjaciół oraz wszystkich bliskich osób.

Na Nowy Rok życzymy zaś wszelkiej pomyślności i zmian tylko na lepsze. Wielu pięknych, szczęśliwych chwil, uśmiechu, niesłabnącej pogody ducha oraz wytrwałości i sił w dążeniu do wyznaczonych przez Was celów. Niech się Wam darzy! ♦

ŻYCZY W IMIENIU RADY MIEJSKIEJ CIESZYNA
PRZEWODNICZĄCY REMIGIUSZ JANKOWSKI

WESOŁYCH ŚWIĄT

Oficjalna kartka bożonarodzeniowa Cieszyna, Autor: Bartek Płonka.

PROJEKT „SZLAKIEM CIESZYŃSKIEGO TRAMWAJU – ROZWÓJ TRANSGRANICZNEJ TURYSTYKI”

Zapraszamy do **wspólnej** **podróży!**

Co przychodzi do głowy jako pierwsze, gdy myśli się o Cieszynie i Czeskim Cieszynie? Polska, Czechy, przejście graniczne. Transgraniczność! Ponad sto lat temu, przed podziałem miasta granicą państwową, oba brzegi rzeki Olzy łączył tramwaj, który kursował od dworca kolejowego (obecnie po stronie czeskiej) do koszar austriackich (teraz po stronie polskiej).

Prace nad repliką tramwaju, fot. Stanisław Kawecki

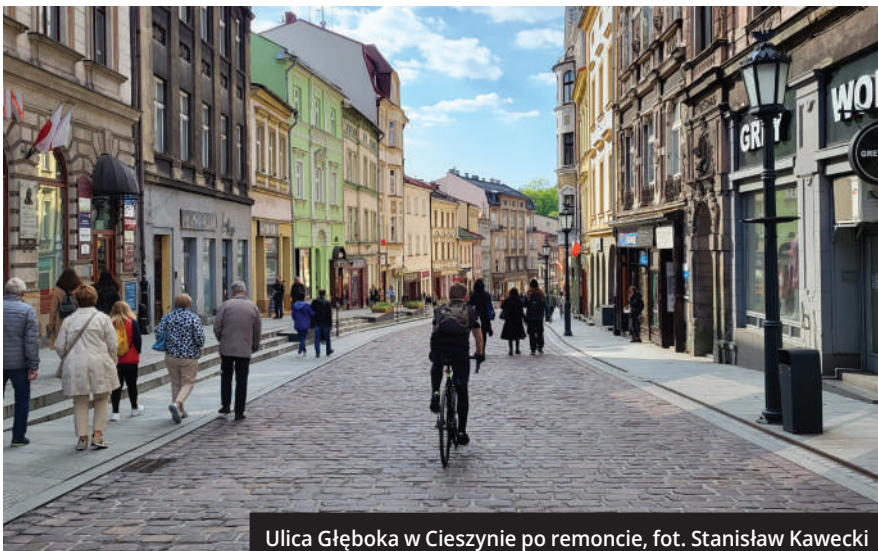
Dziś, dzięki kolejnemu projektowi realizowanemu ze środków Unii Europejskiej wspólnie przez Cieszyn i Czeski Cieszyn w ramach programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska, tramwaj znowu łączy obie części miasta w jedną całość – tym razem spajając je nowoczesną, zarazem uniwersalną ofertą turystyczną.

Projekt „Szlakiem Cieszyńskiego Tramwaju – rozwój transgranicznej turystyki” nie jest pierwszym działaniem realizowanym wspólnie przez Cieszyn i Czeski Cieszyn, a wręcz przeciwnie – jest kolejnym krokiem we współpracy polsko-czeskiej i doskonale wpisuje się w koncepcję „Ogrodu dwóch brzegów”, dopełniając prace realizowane

przez oba miasta w poprzednich latach – takich jak m.in. „Open Air Museum Cieszyn. Český Těšín”, „SPORTPARK – PARK SPORTOWY”, „REVITALPARK 2010”. W przypadku projektu „Szlakiem Cieszyńskiego Tramwaju – rozwój transgranicznej turystyki”, Miasto Cieszyn jest partnerem wiodącym, Czeski Cieszyn pełni zaś rolę partnera projektu.

Czy można powiedzieć, że tramwaj odżył w przestrzeni obu miast na nowo? Bez wątplenia tak. Stworzono transgraniczny produkt turystyczny inspirowany historią tramwaju Ringhoffera, który w latach 1911-1921 kursował ulicami jednego niegdyś miasta. By jednak tak się stało, trzeba było przeprowadzić szereg różnych działań, zarówno inwestycyjnych, jak i koncepcyjnych czy promocyjnych.

Szlak cieszyńskiego tramwaju został zaprojektowany tak, by miał charakter liniowy. Oznacza to, że turysta będzie mógł się na niego natknąć w wielu miejscach – na przykład widząc tablicę na początku lub na końcu szlaku, natrafiając na jeden z przystanków, szynę w chodniku, czy też

Ulica Głęboka w Cieszynie po remoncie, fot. Stanisław Kawecki

CIĄG DALSZY NA STR. 4 >>

Budowa Transgranicznego Centrum Informacji Turystycznej, fot. Stanisław Kawecki

Ulica Dworcowa w Czeskim Cieszynie po remoncie, fot. Stanisław Kawecki

CIĄG DALSZY ZE STR. 3 >>

odwiedzając nowy budynek Transgranicznego Centrum Informacji Turystycznej o wyjątkowej architekturze. By jednak było to możliwe, konieczne było odpowiednie dostosowanie przestrzeni publicznej na trasie cieszyńskiego tramwaju do obowiązujących dzisiaj standardów, ale zachowując jej unikatowy, historyczny charakter. W związku z tym:

- gruntownie zmodernizowano Rynek, ulicę Głęboką i Zamkową w Cieszynie, a także ulicę Dworcową (Nádražní) w Czeskim Cieszynie (w szczególności dostosowując te przestrzenie pod względem dostępności);

- oznaczając szlak symboliczną szyną ułożoną na trasie cieszyńskiego tramwaju, od jego pierwszego przystanku na ulicy Bielskiej do Mostu Przyjaźni w Cieszynie, a także na ulicy Dworcowej (Nádražní) w Czeskim Cieszynie, zaś na ulicy Głównej (Hlavní třída) mosiężnymi płytkami;
- w miejscu dawnych przystanków tramwaju w nawierzchnię chodników wstawiono tablice informacyjne z mapą trasy, jej opisem oraz kodami QR (o czym więcej w dalszej części tekstu), a także tablice informacyjne na początku i na końcu szlaku; materiały te stworzone zostały w języku polskim, czeskim i angielskim (z zachowaniem oryginalnych, niemieckich nazw przystanków z początku XX w.);

- powstała ławeczka multimedialna nawiązująca swym kształtem do ławki tramwajowej, gdzie brzmieć będzie

Produkt turystyczny nie może jednak funkcjonować w próżni. Dlatego jednym ze skutków wdrożenia projektu jest także wzajemna lokalna promocja publiczno-biznesowa.

tramwajowy dzwonek, a także mobilna tablica do robienia pamiątkowych zdjęć; ■ wybudowano polsko-czeskie, a więc Transgraniczne Centrum Informacji Turystycznej przy Moście Przyjaźni, w miejsce budowli, która jeszcze do niedawna stanowiła dosłowny symbol podziału miasta – dawnej strażnicy granicznej.

Choć wszystkie działania inwestycyjne miały swój niebagatelny wpływ na stworzenie produktu turystycznego, to bez wątplenia właśnie Transgraniczne Centrum Informacji Turystycznej najpełniej oddaje ducha wspólnego, polsko-czeskiego projektu. Miejsce, które jeszcze dwie dekady temu stanowiło barierę pomiędzy dwoma częściami jednego miasta, dziś zostało zamienione w przestrzeń prawdziwie wspólną, transgraniczną, integrującą. W nowym centrum informacji turystycznej odwiedzających będą obsługiwać osoby mówiące zarówno po polsku, jak i po czesku; turyści będą mogli obejrzeć film oraz wystawę o historii miasta i linii tramwajowej. Na odwiedzających czekać będą także materiały przygotowane w języku polskim, czeskim i angielskim, m.in. przewodniki, ulotki, widokówki. W projektowaniu produktu turystycznego uwzględniono również atrakcje dla najmłodszych turystów – do dyspozycji dzieci będą m.in. papierowy model tramwaju oraz gry edukacyjne, zarówno multimedialne, jak i tradycyjne, analogowe.

Transgraniczne Centrum Informacji Turystycznej całkowicie zmienia przestrzeń w okolicach Mostu Przyjaźni. Budynek, o jedną kondygnację niższy od dawnej strażnicy granicznej, został wykończony zielonym dachem, na który można wejść i obserwować drugi brzeg Olzy, a także samą rzekę, niegdyś dzielącą, a dziś łączącą dwie części miasta. Również w tym przypadku nie zapomniano o kwestii dostępności – wejście na dach, a także do samego budynku, umożliwiono różnym grupom osób – niezależnie od ich wieku, stanu zdrowia czy ograniczeń ruchowych.

Przy budynku Transgranicznego Centrum Informacji Turystycznej posadowiono replikę tramwaju z początku XX w. – czerwonego

Ringhoffera – którą niemal w całości wykonano prawdziwie rzemieślniczymi metodami z materiałów, jakie były dostępne sto lat temu. Replika została odtworzona na podstawie dokumentów archiwalnych, z wielką dbałością o historyczną dokładność. Będzie to prawdziwa perełka dla wszystkich turystów odwiedzających Cieszyn i Czeski Cieszyn – w końcu jak często ma się okazję usiąść w wagonie tramwajowym, który jest wierną kopią pojazdu sprzed ponad stu lat? Dosłownie dotknąć historii, spojrzeć przez okno zabytkowego wagonu na współczesny świat? Jedynym nowoczesnym elementem w zabytkowym wnętrzu tramwaju będzie prezentacja multimedialna, jaką będzie można obejrzeć, rozsiadając się wygodnie na jednej z ławek.

Film, przedstawiający historię linii tramwajowej, będzie jednym z wielu elementów korzystających z najnowszych technologii, jakie weszły w skład produktu turystycznego „Szlaku cieszyńskiego tramwaju”. Na szczególną uwagę zasługuje mapping – multimedialna projekcja, performance nawiązujący do historii miasta. Turyści, planując pobyt w naszym mieście po obu stronach Olzy, wieczorową porą będą mogli zobaczyć, jak elewacje cieszyńskiego ratusza oraz budynku Euroregionu w Czeskim Cieszynie zamieniają się w niezwykle ekrany prezentujące dzieje cieszyńskiego tramwaju.

Warto dodać, że Szlak cieszyńskiego tramwaju będzie angażował na różne sposoby, w zależności od preferencji turysty. Przystanki, mijane na trasie spaceru po centrum miasta, niosą informacje, z którymi można zapoznać się zarówno poprzez skorzystanie jedynie z zamieszczonej mapy, jak i za pomocą przewodnika i ulotki. Dla potrzeb szlaku powstała także podstrona internetowa oraz aplikacja na smartfony, której funkcjonowanie oparte jest na rzeczywistości rozszerzonej – po zeskanowaniu kodów QR umieszczonych na symbolicznych przystankach turysta będzie mógł przenieść się do treści multimedialnych i rozszerzyć swoją wiedzę na temat historii miasta. Jeśli dodać do tego nowy, estetyczny system identyfikacji wi-

zualnej, który prowadzi odwiedzającego ulicami Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, można z całą pewnością założyć, że czas spędzony na Szlaku cieszyńskiego tramwaju będzie prawdziwie angażujący i inspirujący.

Produkt turystyczny nie może jednak funkcjonować w próżni. Dlatego jednym ze skutków wdrożenia projektu jest także wzajemna lokalna promocja publiczno-biznesowa. Szlak cieszyńskiego tramwaju na równych prawach angażuje i będzie angażować różne podmioty turystyczne – hotele, obiekty noclegowe, biura podróży, przewodników turystycznych, punkty gastronomiczne – wpływając pozytywnie na rozwój małych przedsiębiorstw, a co za tym idzie – wspólny rozwój Cieszyna i Czeskiego Cieszyna. Jednym z przykładów takiego działania jest opracowanie Kulinarnego szlaku cieszyńskiego tramwaju – kilkunastopunktowej mapy zawierającej listę kawiarni i restauracji, które

oferują produkty nawiązujące do historii Cieszyna i Czeskiego Cieszyna oraz linii tramwajowej, jaka funkcjonowała na ich ulicach. Gastronomicy, którzy wzięli udział w przedsięwzięciu, zostali wyróżnieni certyfikatami świadczącymi o przynależności do kulinarnego szlaku.

Wspólny, nowy polsko-czeski produkt turystyczny podkreśla to, co w Cieszynie i Czeskim Cieszynie jest absolutnie wyjątkowe – transgraniczny charakter miasta, jego położenie w dwóch krajach. Szlak cieszyńskiego tramwaju wpłynie pozytywnie na długość sezonu turystycznego i przeciętnego czasu, jaki odwiedzający spędzają w Cieszynie i Czeskim Cieszynie. Różnorodność produktu, jego uniwersalność i skierowanie go do różnych odbiorców (turystów indywidualnych i grupowych, dzieci i osób dorosłych, pasjonatów historii i miłośników nowych technologii) ma na celu zwiększenie popytu na usługi

turystyczne, a co za tym idzie – rozwój obu części miasta.

Warto tu wspomnieć, że realizacja projektu wytycza dalsze kierunki przyszłych działań związanych z obszarem turystyki. Za przykład mogą posłużyć badania archeologiczne, jakie były prowadzone na cieszyńskim rynku w czasie jego modernizacji. Ich rezultaty nie tylko poszerzają wiedzę na temat historii miasta, ale także rysują perspektywy na kolejne działania zwiększające jego atrakcyjność turystyczną.

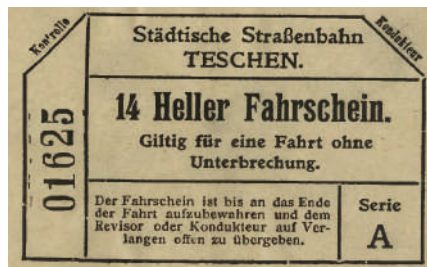
Tramwaj, jako symbol tego, co łączy, a nie dzieli – to idea, która towarzyszy realizacji tego projektu. Zachęcamy Was zatem do wspólnej podróży! Zapraszamy na spacer ulicami Cieszyna i Czeskiego Cieszyna szlakiem cieszyńskiego tramwaju, jak przed stu laty, naprawdę czując się jak w jednym mieście. ♦

AB

Oryginalne bilety na cieszyński tramwaj zachowały się w zbiorach **Książnicy Cieszyńskiej**

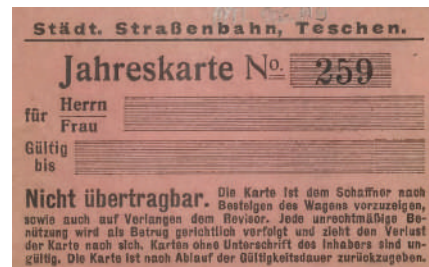
Realizacja projektu „Szlakiem cieszyńskiego tramwaju” zbliża się do finału, a w przestrzeni Cieszyna pojawiają się kolejne nawiązujące do niego elementy. Autentyczne pamiątki po tramwaju, który kursował w mieście od 1911 r. do 1921 r., znaleźć można w Książnicy Cieszyńskiej – to zachowane w świetnym stanie oryginalne bilety, będące jedynymi znanymi blankietami tego rodzaju.

Pierwszy z nich to bilet z początku funkcjonowania cieszyńskiego tramwaju, nazywanego wówczas koleją elektryczną. Bilet stanowi część zachowanej w Książnicy Cieszyńskiej spuścizny Alicji Reichert (1870-1942), żony cieszyńskiego lekarza Samuela Reicherta. Bilet, prawdopodobnie zakupiony w pierwszym dniu funkcjonowania tramwaju, zachowała ona na pamiątkę i wkleiła w prowadzonym przez siebie dzienniku, odnotowując, że kolej elektryczna została w Cieszynie uroczystie otwarta 12 lutego 1911 r. Potwierdzają to ówczesne relacje prasowe, w których znaleźć można dodatkowe informacje na temat uroczystej inauguracji cieszyńskiego tramwaju, która zorganizowana została w niedzielę 12 lutego 1911 r. O godz. 10:30 pierwszy przejazd nowym środkiem lokomocji odbyli goście honorowi, na czele z burmistrzem Cieszyna Rudolfem Bukowskim. Od godz. 13:00 z tramwaju mogli korzystać wszyscy chętni, a zainteresowanie było tak ogromne, że sprzedano tego dnia aż 4 tysiące biletów. Prawdopodobnie jeden z nich został zachowany na pamiątkę przez Alicję Reichert. To bilet serii A o numerze 01625,

ważny na jeden przejazd bez przesiadki, o wartości 14 halerzy. Cena ta uważana była za wysoką, nawet mimo możliwości nabycia biletów po nieco niższej cenie (przy zakupie karnetu liczącego 10 biletów cena jednego wynosiła 12 halerzy, a uczniowie korzystać mogli z biletów ulgowych w cenie 6 halerzy). Niezadowolony z wysokich kosztów przejazdu znalazło odzwierciedlenie na łamach prasy, podobnie jak fakt, że na biletach, a także na wagonach i przystankach, umieszczone zostały napisy wyłącznie w języku niemieckim, mimo że znaczną część pasażerów cieszyńskiej kolei elektrycznej stanowili Polacy. „Dziennik Cieszyński” pytał: „Czy nawet ze względów tylko handlowych nie należało dać tekst dwujęzyczny?”, a „Gwiazdka Cieszyńska” konstatowała: „Widocznie o nasze pieniądze nie dbają”.

Oprócz biletów jednorazowych w użyciu były roczne bilety okresowe, upoważniające do korzystania z wszystkich regularnych przejazdów cieszyńskim tramwajem w ciągu całego roku kalendarzowego. Książnica Cieszyńska posiada w swych zbiorach aż dwa takie bilety. Pierwszy z nich to karta

o wymiarach ok. 7 x 5 cm, wydrukowana w Wiedniu w fabryce biletów E. Zawadila. Na jej awersie umieszczony został numer karty (100) oraz miejsce na nazwisko właściciela i jego podpis, na odwrocie zaś informacje dotyczące zasad korzystania z karty. Stanowiły one, że z karty nie mogą korzystać inne osoby. Należy przedłożyć ją konduktorowi po jego wejściu do wagonu lub na żądanie kontrolera. Bezprawne wykorzystanie karty będzie karane sądownie i skutkować będzie jej utratą. Karta bez podpisu właściciela jest nieważna, a po upływie daty ważności kartę należy zwrócić. Druga z zachowanych w Książnicy Cieszyńskiej kart wydrukowana została w cieszyńskiej firmie drukarskiej Kutzer i Spółka. Ma podobne wymiary, jednak różni się od poprzedniej układem graficznym. To karta o numerze 259. Zawiera ten sam tekst co poprzednia, a dodatkowo opatrzona jest pieczęcią i podpisem wystawcy. Było nim działające przy cieszyńskim magistracie biuro nadzorujące miejską komunikację tramwajową. ♦

MAŁGORZATA SZELONG
KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA

SYLWESTER 2023

CIESZYN | RYNEK
31.12.2023 | GODZ. 21:00
ZABAWA TANECZNA

BLACK STARS

DJ PARTY

**SILESIA
LASERS**
POKAZY LASEROWE
WWW.SILESIALASERS.PL

#odkodujkulture

MOST PRZYJAŹNI
01.01.2024 | GODZ. 17:00
NOWOROCZNY POKAZ LASEROWY

Pamięć rzeki

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zaprasza na wystawę Izabeli Wilk i Rafała Wilka pt. „Pamięć rzeki”, którą można oglądać do końca grudnia w Miejskiej Galerii Sztuki Współczesnej 12 na parterze Domu Narodowego.

„Pamięć rzeki” jest pierwszą wspólną wystawą Izabeli Wilk i Rafała Wilka. Jej narracja koncentruje się na symbolice i znaczeniach rzeki w kulturze. Rzeka nie jest jednak tylko tłem dla ekspozycji. Nie stanowi również pretekstu do scalenia pokazywanych dzieł, staje się pełnoprawną aktorką wystawy. Czasem bywa jej narratorką, aby chwilę później wrócić do poprzedniej roli. Zawiera w sobie wieloznaczność, staje się metaforą. Meandruje w przestrzeni poruszanych tematów, prac i ich interpretacji. Łączy w sobie miejsca, związane z nimi wspomnienia, marzenia i wytwory wyobraźni. Posiada swoją pamięć. Jest w niej zapisany zbiór wydarzeń, w których uczestniczyła lub które miały miejsce w jej pobliżu. Dopowiada zebrane historie, niesie je dalej. To w ciągłym ruchu zawarty jest jej transformacyjny potencjał.

Przyjaźń między fauną i florą stanowi podstawowy warunek prawidłowego funkcjonowania uniwersum Izabeli Wilk. Akwarele i ceramiczne prace artystki przedstawiają sytuacje, w których ludzie i istoty nieludzkie funkcjonują w nierozzerwalnej symbiozie. Ikonografia, z której korzysta, nawiązuje do wierzeń ludowych, mitologii słowiańskiej lub ezoteryki, jak karty tarota. Postaci opiekują się i wchodzą w interakcję ze zwierzętami i otaczającą roślinnością. Brodzą w wodzie, zanurzają w niej swoje kończyny i ciała. Czerpią z niej witalną siłę.

Obrazy Rafała Wilka to pejzaże wyzwolone z obecności człowieka. Jedyne ślady ludzkiej aktywności pochłania przyroda,

przez co stają się integralną częścią krajobrazu. Artysta wskazuje również na potencjał lirycznych kompozycji wytwarzanych przez samą naturę. W tafli wody odnajduje widok nieba, do którego przyzwyczailiśmy się tak bardzo, że często pozostaje dla nas niezauważalne. Chociaż pejzaże Wilka sugerują przestrzenie ruralne, wymykają się prostym skojarzeniom. Przedstawienia bujnej roślinności dokumentują również nietypowe szlaki w mieście. Możliwe, że to przez pozaludzką perspektywę, z pomocą której zostały oddane, wydają się być fikcją.

Wystawę możemy rozumieć jako formę dialogu między Izabelą a Rafałem. Patrząc na motywy i miejsca, które pojawiają się w ich pracach, zaczynamy domyślać się, że obserwują otoczenie z tego samego brzegu rzeki. Chociaż ich spojrzenia skierowane są w jednym kierunku, to koncentrują się na różnych odczytaniach natury oraz wartościach, które reprezentuje. Artystka i artysta opowiadają nam, a zarazem relacjonują sobie widoki i sceny, które odwołują się do ich wspólnego zbioru wrażeń, doświadczeń i wspomnień. Korzystając z różnych przedstawień i dwóch wrażliwości, mają jedną tożsamą cechę – naturę traktują w pełni podmiotowo. Nie jest ona jedynie tłem dla ich prac, przedmiotem ich studiów, elementem kompozycji. W swoich pracach przedstawiają wizję, według której nie została skolonizowana przez człowieka, jego kulturę i spojrzenie. ◆

COK

ZAPRASZAMY!

Dyskusyjny Klub Propozycji

Koło nr 2 Macierzy Ziemi Cieszyńskiej „Mały Jaworowy” i Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zapraszają na spotkanie Dyskusyjnego Klubu Propozycji. **Odbędzie się ono 20 grudnia o godz. 17:00.**

Spotkanie to jest dedykowane stałym bywalcom i będzie miało charakter świąteczny. Podczas spotkania Jan Chmielowski przedstawi temat „Tradycje świąteczno-noworoczne w kulturze chińskiej”. Wstęp tradycyjnie jest wolny.

COK

Konkurs malarski im. Pawła Wałacha

Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy” zaprasza do wzięcia udziału w I Międzynarodowym Konkursie Malarskim im. Pawła Wałacha dla dzieci i młodzieży. Już można nadsyłać prace na konkurs!

Termin zgłoszeń prac na konkurs upływa **20 lutego 2024 roku**. Regulamin konkursu oraz karta zgłoszeniowa dostępne są na stronie internetowej www.domnarodowy.pl. Dodatkowych informacji udzieli Agnieszka Pawlitko pod numerem telefonu: 668 860 354 lub adresem e-mail: a.pawlitko@domnarodowy.pl.

COK

Puck w Cieszynie na jarmarku!

W weekend 8-10 grudnia Cieszyn gościł w Pucku na świątecznym jarmarku, teraz przyszedł czas na rewizytę! **Serdecznie zapraszamy wszystkich mieszkańców Cieszyna do odwiedzenia stoiska Miasta Puck podczas Cieszyńskiego Jarmarku Świętego Mikołaja!**

Delegacja naszego miasta partnerskiego będzie czekała na Was na cieszyńskim rynku ze swoimi pysznymi specjałami i materiałami promocyjnymi **16 grudnia (sobota) i 17 grudnia (niedziela)**. Zapraszamy!

AB

Doradca prezydenta USA z Cieszyna

Richard Pipes, fot. mat. pras.

19 grudnia o godz. 16:00 w Bibliotece Miejskiej w Cieszynie, w ramach Cieszyńskiego Uniwersytetu III Wieku, odbędzie się spotkanie sekcji „Przeszłość i teraźniejszość”, podczas którego Wojciech Święs wygłosi prelekcję "Doradca prezydenta USA z Cieszyna".

W 2023 roku, w związku z 100. rocznicą urodzin prof. Richarda Pipesa, odbyło się już kilka wydarzeń upamiętniających tę postać. Prelekcja Wojciecha Święsa będzie innym spojrzeniem na wybitnego sowietologa, została bowiem przygotowana głównie w oparciu o autobiografię Pipesa "VIXI: Memoirs of a Non-Belonger" (wyd. polskie – Żyłem. Wspomnienia niezależnego). Mniejszy nacisk położony zostanie na

tzw. suche fakty, większy na ciekawostki. A tych we wspomnieniach autora "Rosji Carów" nie brakuje. Dość powiedzieć, że nad doktoratem pracował Pipes w tak szaleńczym trybie, że bezpośrednio po jego obronie musiał zostać... odwieziony do szpitala. Błyskotliwa kariera miała swoją cenę.

Wstęp wolny! ♦

BIBLIOTEKA MIEJSKA

Promocja Kalendarza Beskidzkiego 2024

Biblioteka Miejska w Cieszynie zaprasza 15 grudnia o godz. 17:00 na promocję Kalendarza Beskidzkiego 2024. Spotkania pod koniec roku z twórcami Kalendarza stały się już w bibliotece tradycją.

Imprezę poprowadzi redaktor naczelny Kalendarza Jan Picheta, a o tym, co w nowym Kalendarzu najciekawsze, opowiedzą autorzy tekstów.

W bieżącym roczniku znalazły się teksty dziennikarzy, literatów, historyków, działaczy kultury oraz artystów, poświęcone ludziom i tematom ważnym dla historii i kultury regionu, m.in. o rodzinie Suszków,

o korzeniach Brannych i Kofinów oraz zagładzie Karwiny na tym tle, o Witosie na wygnaniu, o regionalnej świadomości, o Janinie Kiszy-Bruell, o Halinie Brannej-Pasekowej oraz dużo odniesień do Śląska Cieszyńskiego od Ligoty po Ustroń, Dzięgielów. Zarzeczce, Chybie i Cieszyn.

Podczas imprezy będzie można kupić egzemplarz Kalendarza Beskidzkiego w promocyjnej cenie.

Oprawę muzyczną zapewni Piotr Nowak.

Nie może Państwa zabraknąć w bibliotece tego wieczoru! ♦

BIBLIOTEKA MIEJSKA

"Akcja kolacja" – spotkanie dla seniorów!

Fundacja Aktywności Społecznej Cieszynianka zaprasza seniorów (zwłaszcza samotnych) na tradycyjny obiad wigilijny w Osiedlowym Centrum Kultury i Rekreacji (ul. Kossak-Szatkovskiej 6), który odbędzie się 20 grudnia o godz. 12:00.

W programie tradycyjne potrawy wigilijne, kolędowanie na żywo, upominki. Organizatorzy zachęcają do przyniesienia ze sobą czarno-białych zdjęć, np. z albumu rodzinnego. – My je zeskanujemy i wydrukujemy dla seniorów w kolorze – zapowiadają.

W razie potrzeby organizatorzy zapewniają transport! Udział jest bezpłatny, lecz liczba miejsc jest ograniczona. Zapisy przyjmowane są pod numerem telefonu 536 050 906.

Spotkanie w ramach programu "Akcja kolacja" jest finansowane ze środków Fundacji Biedronki. ♦

ORG.

Kalendarz Cieszyński 2024

Z największą przyjemnością informujemy, że jest już dostępny kolejny rocznik „Kalendarza Cieszyńskiego”. Na 320 stronach zawartych zostało ponad 30 artykułów na tematy bliskie sercom miłośników regionu, a także garść wierszy. Wydawcą współfinansowanego przez Miasto Cieszyn periodyku jest Macierz Ziemi Cieszyńskiej.

Choć „Kalendarz Cieszyński” od kilku lat odchodzi od tradycji zamieszczania głównie tekstów dotyczących regionalnych rocznic (te zawierane są w otwierającym każdy tom kalendarium), w roku 2024 nie sposób nie zatrzymać się dłużej przy 200. rocznicy urodzin Pawła Stalmacha – nie tylko założyciela Macierzy Szkolnej dla Księstwa Cieszyńskiego (działającej współcześnie pod nazwą Macierz Ziemi Cieszyńskiej), ale również twórcy „Kalendarza Cieszyńskiego dla Katolików i Ewangelików” (pierwszy rocznik – 1857 r.), do którego tradycji nawiązuje dzisiejszy „Kalendarz Cieszyński”. Nie chcąc ograniczać się do kolejnego artykułu, który tylko powielałby powszechnie znane informacje, redakcja zdecydowała się na publikację obszernych fragmentów mało znanego wspomnienia o Stalmachu z roku 1885, pióra folklorysty i podróżnika Jana Grzegorzewskiego. Treść okraszono m.in. reprodukcją zupełnie zapomnianego portretu przywódcy polskiego ruchu naro-

dowego w regionie pędzla warszawskiego malarza Henryka Piątkowskiego, zakupionego w 1897 r. przez Macierz Szkolną do siedziby Gimnazjum Polskiego w Cieszynie.

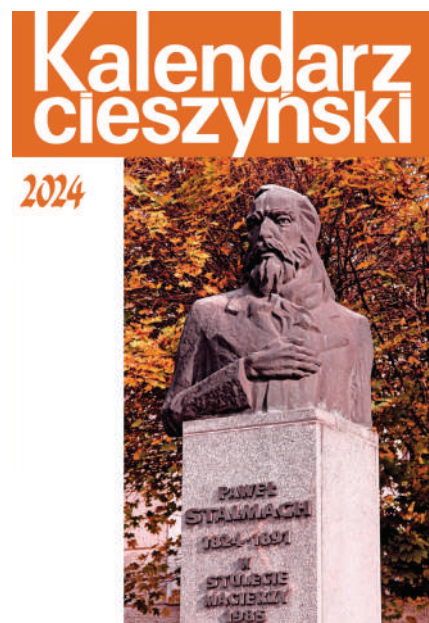
Wśród pozostałych tekstów – podzielonych jak w poprzednich latach na działy „Historia”, „Sylwetki”, „Wspomnienia”, „Etnografia” (niestety, tylko jeden artykuł autorstwa Małgorzaty Kiereś) i „Różności” – informacje na temat słabo spopularyzowanych wątków z dziejów regionu przynoszą m.in. opracowania *Powstańcy z Zebrzydowic* oraz *Kolej w Zebrzydowicach dawniej i dziś* Heleny Bartoszek, *Mocne uderzenie w Cieszynie* Mariana Dembinio (o cieszyńskich zespołach bigbitowych), *Gawęda o porno, anonsach gorszących i „Olla”* Grzegorza Miklara czy *Spirytyzm jako integralna część czeskiego nacjonalizmu na Śląsku Cieszyńskim* Józefa Szymeczka. Na tym jednak, oczywiście, lista dobrych tekstów się nie wyczerpuje. Cieszą nowe nazwiska wśród autorów – m.in. Agnieszki Laskowskiej (o cieszyńskiej Gwardii Narodowej w okresie Wiosny Ludów), Jonasza Milewskiego (o pochodzącym z Cieszyna krytyku literackim Friedrichu Uhlu, który „trząsł” wiedeńskim światem sztuki) i Jana Sobczyńskiego (o rodzinnym gnieździe Marcinków w wyburzonym niedawno budynku przy ul. Hażlaskiej – zupełnie nieznana sprawa!). Obszerne wspomnie-

nie o swoim ojcu, zmarłym przed kilkoma tygodniami dr. Antonim Michałku, zamieściła Irena French. Pewnym novum jest wywiad przeprowadzony przez red. Beatę Tyrnę z czeskim badaczem dziejów konfliktu polsko-czeskiego z lat 1918–1920 Tomaszem Ruskiem.

Serdecznie zapraszamy do lektury!

WOJCIECH ŚWIĘS

REDAKTOR NACZELNY KC

Bibliografia zawartości „Pamiętnika Cieszyńskiego”

Wszystkich miłośników regionalnej historii informujemy, że na stronie internetowej Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddziału w Cieszynie (www.pth.cieszyn.pl) trafiła bibliografia zawartości wszystkich 24 tomów „Pamiętnika Cieszyńskiego” – wydawanego przez to stowarzyszenie najważniejszego polskiego czasopisma poświęconego dziejom Śląska Cieszyńskiego.

Bibliografia uwzględni 359 tekstów (głównie artykułów naukowych) opublikowanych na łamach periodyku w latach 1961–2023. Zostały one uporządkowane wg klucza tematycznego wg poszczególnych okresów, dziedzin historii (np. historia gospodarcza, historia oświaty etc.), miejscowości, postaci. Wyszczególniono również działy „Bibliografie”, „Archiwa, biblioteki, muzea i towarzystwa” oraz „Nauki pomocnicze historii”. Uzupełnieniem głównego zrębu bibliografii jest wykaz tekstów według chronologii publikowania w „Pamiętniku Cieszyńskim” oraz rozbudowane indeksy (autorów, osób, miejscowo-

ści oraz rzeczowy). Autorami zestawienia jest zespół członków PTH O. w Cieszynie: dr Renata Czyż, dr hab. prof. UŚ Waław Gójniczek, Stefan Król, Maksymilian Stańczak i Wojciech Święs.

Wobec faktu, że całość „Pamiętnika Cieszyńskiego” znajduje się w Internecie (w zależności od tomu – na Śląskiej Bibliotece Cyfrowej, w bazie referencyjnej CEJSH oraz na stronie internetowej PTH O. w Cieszynie), bibliografia wyposażona została w linki, za pośrednictwem których można przejść bezpośrednio z bazy do tekstu, którym zainteresowany jest czytelnik. Bibliografia ukaże się drukiem w kolejnym (jubileuszowym, bo 25.) tomie

„Pamiętnika Cieszyńskiego”, planowanym już na rok 2024 (trwa nabór tekstów). Wersja cyfrowa bibliografii będzie na bieżąco rozbudowywana o materiały z kolejnych tomów czasopisma. Wierzymy, że będzie to nieoceniona pomoc dla historyków regionalistów, nauczycieli, przewodników turystycznych, genealogów i wszystkich miłośników regionu.

Przypominamy przy tym, że na stronie internetowej PTH O. w Cieszynie dostępne jest więcej narzędzi dedykowanych temu kręgowi odbiorców – m.in. przewodnik genealogiczny, słownik biograficzny kawalerów Virtuti Militari związanych ze Śląskiem Cieszyńskim (za lata 1914–1921), skrypt „Cieszyńskie drogi do Niepodległej”, baza „Historia Cieszyna i Śląska Cieszyńskiego online” czy seria wywiadów z wybitnymi historykami.

Baza „Bibliografia zawartości Pamiętnika Cieszyńskiego T. 1 (1961) – T. 24 (2023)” powstała w ramach zadania publicznego dofinansowanego przez Miasto Cieszyn. ■

WOJCIECH ŚWIĘS, PTH O. W CIESZYNI

Kolędy i najpiękniejsze pieśni śląskie

FOTO: WOJTEK KORPUSIK

KONCERT NOWOROCZNY

Macierzy Ziemi Cieszyńskiej

WYSTĄPI:

Śląsk

Zespół Pieśni i Tańca Śląsk im. Stanisława Hadyny

TEATR IM. A. MICKIEWICZA W CIESZYNIE

5 STYCZNIA 2024, 18:00

BILETY W CENIE 50, 100 I 150 ZŁ
DO NABYCIA W KASIE TEATRU
ORAZ ON-LINE NA STRONIE
www.teatr.cieszyn.pl

FOTO: KRZYSZTOF MYSTKOWSKI

DOCHÓD Z KONCERTU PRZEZNACZONY BĘDZIE NA FUNDUSZ STYPENDIALNY, UTWORZONY PRZEZ MACIERZ ZIEMI CIESZYŃSKIEJ
KONCERT OBJĘTY JEST PATRONATEM BURMISTRZA MIASTA CIESZYNA

MECENASEM KONCERTU JEST
BANK SPÓŁDZIELCZY W CIESZYNIE

ORGANIZATOREM KONCERTU
JEST MACIERZ ZIEMI CIESZYŃSKIEJ

MECENASEM KONCERTU
JEST MIASTO CIESZYN

KONFERENCJA I WARSZTATY DLA UCZNIÓW ÓSMYCH KLAS CIESZYŃSKICH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Blaski i cienie dojrzewania

8 grudnia br. zakończyła się realizacja projektu "Blaski i cienie dojrzewania" zorganizowanego przez Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń Blisko Ciebie” dla uczniów ósmych klas cieszyńskich szkół podstawowych.

Po konsultacjach w sprawie potrzeby zorganizowania w/w zadania, mając na uwadze w szczególności prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w obszarze uzależnień oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży, Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń Blisko Ciebie” podjęło współpracę z Miastem Cieszyn, Wydziałem Sztuki i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, Szkołą Podstawową nr 5 z Oddziałami Integrycyjnymi w Cieszynie, Fundacją Zdrowia Śląska Cieszyńskiego oraz Komendą Powiatową Policji w Cieszynie. We wrześniu br. wśród ósmoklasistów została przeprowadzona ankieta w celu zdiagnozowania ich potrzeb i problemów z jakimi borykają się w okresie dojrzewania.

10 listopada 2023 r. w Centrum Konferencyjnym Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie zgromadziło się ok. 170 młodych ludzi wraz z opiekunami z cieszyńskich szkół podstawowych.

Do przeprowadzenia Konferencji i warsztatów „Blaski i cienie dojrzewania” zostali

fot. mat. pras.

zaproszeni specjaliści z różnych dziedzin: psychologowie, psychodietetyk, dietetyk kliniczny, położna, fizjoterapeuta, ratownik medyczny, kosmetolog, pedagog oraz funkcjonariusz policji, którzy poruszyli wiele zagadnień związanych z pozytywnymi, ale też negatywnymi aspektami dojrzewania. Przeprowadzono prelekcje oraz warsztaty dotyczące m.in. zmian fizycznych oraz psychicznych zachodzących w organizmie w okresie dojrzewania, higieny osobistej, zdrowego stylu życia i odżywiania, umiejętności prawidłowego oddychania, potrzeby aktywności fizycznej, udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym przed przyjazdem karetki, skutków zażywania używek (np. alkoholu, narkotyków), palenia papierosów i e-papierosów, bezpieczeństwa w sieci, unikania ryzykownych zachowań, uzależnień behawioralnych wśród młodzieży, a także odpowiedzialności prawnej nieletnich.

W przerwie pomiędzy konferencją i warsztatami, które odbyły się w mniej-

szych grupach, został przygotowany poczęstunek dla wszystkich uczestników.

Na zakończenie projektu została przeprowadzona ankieta ewaluacyjna, której wyniki wykazały użyteczność przedsięwzięcia, poszerzyły wiedzę młodzieży na w/w tematy. Większość ankietowanych wypowiedziało się, że tematy podejmowane podczas konferencji i warsztatów okazały się dla nich przydatne.

Projekt został objęty honorowym patronatem Burmistrza Miasta Cieszyna oraz Dziekan Wydziału Sztuki i Nauk o Edukacji UŚ.

Konferencję otworzyły: Gabriela Staszekiewicz – Burmistrz Miasta Cieszyna oraz w imieniu Pani Dziekan – dr Ilona Fajfer-Kruczek – Prodziekan Wydziału Sztuki i Nauk o Edukacji. Głos zabrała również Danuta Łabaj – Dyrektor SP nr 5 oraz Olga Białoń – Prezes Zarządu Stowarzyszenia "Pomocna Dłoń Blisko Ciebie" – inicjator wydarzenia. Wśród zaproszonych gości byli m.in. I Zastępca Burmistrza Miasta Cieszyna – Krzysztof Kasztura, Wicedyrektor ZPPP w Cieszynie – Pani Małgorzata Krótki, koordynator ds. profilaktyki MOPS w Cieszynie – Pani Katarzyna Macura oraz Pani Amelia Mentel – Przewodnicząca Koła Naukowego Resocjalizacji i Socjoterapii. Obecna była również Małgorzata Gross – Wiceprezes Zarządu Stowarzyszenia "Pomocna Dłoń Blisko Ciebie".

Dziękujemy dyrektorom szkół podstawowych za umożliwienie wzięcia udziału uczniom i nauczycielom w projekcie, który został współfinansowany przez Miasto Cieszyn. ♦

STOWARZYSZENIE "POMOCNA DŁOŃ BLISKO CIEBIE"

fot. mat. pras.

Piechotą dookoła świata

Uwielbiamy rozmawiać z niezwykłymi Cieszyniakami! A takim bez wątpienia jest Łukasz Podstada, który już ponad 1200 dni jest w podróży dookoła świata... pieszo! Jak zaczyna się podróż przez kontynenty? Jakie sytuacje spotykają człowieka, który wybiera się w taką niesamowitą wędrówkę? Co czuje się, spełniając swoje marzenie o wielkiej podróży? Zapraszamy do lektury!

• • •
Na sam początek: kim (poza tym, że jest Cieszynianinem) jest osoba, która kryje się pod profilem „Piechotą dookoła świata” na Facebooku?

ŁUKASZ PODSTADA: Cześć! Nazywam się Łukasz Podstada, mam 42 lata, jestem absolwentem "cieszynskiej roliby" (Zespołu Szkół im Władysława Szybińskiego w Cieszynie), a także fascynatem wszystkiego, co może wiązać się z przygodą, a więc podróży, outdooru, bushcraftu, survivalu... to tak w skrócie, bo zainteresowania mam szersze.

• • •
Ile do tej pory – czyli do końcówki listopada – kilometrów już przeszedłeś? Od ilu dni już idziesz?

– Do końca listopada przeszedłem prawie 11500 km, a z progu domu rodzinnego w Cieszynie wyruszyłem dokładnie 1235 dni temu (licząc do końca listopada 2023). Pragnę tylko zaznaczyć, że nie szedłem przez wszystkie te dni. Przez Europę wędrowałem na spokojnie między innymi ze względu na pandemię. Sporo czasu spędziłem, pracując w miejscach, do których wcześniej dotarłem. Czekałem na lepsze czasy, pozwalające na swobodne przemieszczanie się bez konieczności wykonywania testów itd...

• • •
Skąd pomysł na podróż dookoła świata, jak to się zaczęło?

– Odkąd pamiętam, podróż dookoła świata zawsze była moim marzeniem. Zawsze jednak sądziłem, że zrobię to autostopem! Można więc powiedzieć, że trochę to marzenie zmodyfikowałem. Od dziecka wszędzie chodziłem "z buta" i nie sprawiało mi to nigdy problemów. Dwa lata przed wyruszeniem w podróż pracowałem w Walii. Mimo możliwości podwózki, do pracy chodziłem pieszo 5 km w jedną stronę i tak samo z niej wracałem. Wtedy zacząłem się zastanawiać, że skoro przez dwa lata, 6 dni w tygodniu chodzę po 10 km dziennie, to co by było, gdybym przechodził np. 20 km na dzień? Fantazja wzięła górę, szybko obliczyłem hipotetyczną trasę dookoła świata, przeliczyłem na czas potrzebny, by to zrealizować i było postanowione!

Łukasz Podstada, fot. profil "Piechotą Dookoła Świata" na Facebooku

• • •
Jak przygotowywałeś się do wyprawy?

– Moje przygotowania polegały na tym, że zacząłem gromadzić sprzęt niezbędny do wędrówki przez Europę, czyli namiot, śpiwór i inne gadzety. Byłem pewny, że po drodze jeszcze gdzieś się zatrzymam, będę miał czas w razie czego skorygować ekwipunek, jeszcze raz przemyśleć wiele rzeczy związanych z podróżą, tak że przygotowania były bardzo na luzie. Nie było tak, że wyruszając, wszystko miałem dopięte na ostatni guzik.

• • •
Jak wyglądało pierwsze kilkanaście dni?

– Pierwszy etap tej przygody to była droga z Cieszyna do Pragi, w której później spędziłem 5 miesięcy, zanim znowu wyruszyłem w dalszą drogę. Do stolicy Czech szedłem 19 dni z plecakiem i pamiętam, że mimo iż zabrałem ze sobą całą masę zbędnego sprzętu, to było fajnie! Euforia podkrecona na maksa! Pierwszy dzień był piękny, kolejny przywitał mnie deszczem... szedłem wtedy przez Hawierzów i Ostrawę. Czechy znałem niby dobrze, a i tak szedłem kompletnie nieznanymi mi ścieżkami. Odkrywałem kraj naszych południowych sąsiadów na nowo i w ogóle nie czułem, że porywam się na coś wielkiego, zresztą nadal tego nie czuję. Moja trasa wiodła tak, że po drodze na moment wdepnąłem jeszcze raz do Polski w okoli-

cy wioski Pokrzywna, dalej szedłem przez Kłodzko, odwiedziłem Głuchołazy i znowu wszedłem na terytorium Republiki Czeskiej. Już wtedy wiedziałem, że ten rodzaj wędrówki bardzo mi odpowiada i że dobrze się w tym odnajdę.

• • •
Masz takie momenty, że chcesz zrezygnować z dalszej podróży?

– Nie miewam w ogóle takich momentów. Niewykluczone, że być może pojawią się w przyszłości, ale póki co, idąc przez Europę, nie miałem czasu się tym zmęczyć czy znudzić, bo wędrówkę przeplatałem z pracą w poszczególnych krajach. Teraz z kolei, idąc przez Afrykę, czuję euforię, coś nowego, egzotycznego... innego, więc znowu nie jest nudno. Mam takie wewnętrzne przekonanie, że robię po prostu to, co powinienem, to, o czym zawsze marzyłem i towarzyszy mi w związku z tym wewnętrzny spokój. Tak jakbym odnalazł sens tego, jak mam żyć i co robić. Na chwilę obecną jest mi z tym dobrze i wierzę, że tak będzie nadal.

• • •
Są jakieś sytuacje, które utkwiły Ci w pamięci, jakie zapamiętasz do końca życia?

– Pewnie sytuacja, gdy przedzierałem się przez poligon w Czechach nieopodal Karlowych Warów. Śniegu było po kolana,

a mnie tam w ogóle nie powinno przecież być! Albo mniej śmieszna sytuacja. Wracając z północnego krańca Szkocji, szedłem przez most znajdujący się w północnym Inverness. Wtedy pewna dziewczyna weszła na barierkę i chciała skoczyć. Na szczęście bliżej niej był już pewien rowerzysta, który ją złapał, ja też zaraz doskoczyłem i razem przytrzymaliśmy dziewczynę, aż do przyjazdu policji... wszystko dobrze się skończyło!

• • • **Czy coś Cię zaskoczyło w czasie podróży?**

– Do tej pory największym zaskoczeniem były muszki Midges. Kto był w północnej Szkocji, ten doskonale wie, o czym mówię. Miliony małych, ale zdeterminowanych bestii czyhających, by dorwać się do skóry każdego, kto tylko znajdzie się w zasięgu! Będąc na ich terenie i bez moskitiery, nie miałem żadnych szans na sen, dlatego musiałem więcej się natrudzić, by znaleźć odpowiednie miejsce na noc. Wcześniej ostrzegano mnie przed nimi, ale ja bagatelizowałem problem, myśląc sobie: „Co? Jakież muszki miałyby mi uprzykrzyć żywot?”. Aż do pewnego wieczoru... tak, to było spore zaskoczenie! Zupełnie się nie spodziewałem, że tak to będzie wyglądać. Efekt był taki, że nie spałem tamtej nocy.

• • • **Jak wygląda gościnność, pomoc ze strony lokalnych mieszkańców?**

– Jeżeli chodzi o gościnność, to najwięcej doświadczam jej właśnie teraz, w Maroku i jest ona naprawdę niesamowita! Myślę, że to kolejne zaskoczenie, które śmiało mógłbym dopisać do poprzedniego pytania. Już wcześniej miałem styczność z Marokańczykami, kiedyś pracowałem z nimi we Włoszech. Zawsze jednak byli dla mnie jacyś tacy neutralni i obojętni... nigdy nie doznałem z ich strony krzywdy, ale też specjalnie niczego dobrego, więc ich gościnność jest dla mnie sporym zaskoczeniem. A wygląda ona w ten sposób, że idąc, dostaję od nich naprawdę sporo jedzenia, wodę lub miejsce do spania. Cały czas słyszę, jak mówią do mnie: "Witaj w Maroku!" i ogólnie okazują bardzo dużo sympatii. Z kolei spośród europejskich krajów w moim odczuciu najlepiej pod tym względem wypadła Szkocja.

• • • **Spotkały Cię jakieś zabawne sytuacje?**

– Zabawnie było, gdy szedłem przez Niemcy, na południe w stronę Szwajcarii. Na obrzeżach jakiegoś małego miasteczka wpadłem na kilku pracowników, którzy właśnie skończyli robotę i siedząc na podjeździe, podziwiali swoją pracę, popijając piwko. Wzbudziłem ich zainteresowanie, więc poczęstowano mnie "browarem" i tak się zaczęło, a skończyło na imprezie. Było tam kilkadziesiąt osób, duże ognisko, morze piwa, no i oczywiście dużo śmiechu,

bo jeden z jegomości przyjechał samochodem pogrzebowym, w którym później spał na materacu!

• • • **A niebezpieczne?**

– Była jedna sytuacja, która mogła wyglądać na niebezpieczną, ale dzisiaj wiem, że taką nie była. 30 km przed miasteczkiem Tarfaya (Maroko) i po zapadnięciu zmroku podjechał białym pick-upem starszy człowiek. Przywitał się „Salam Alejkum” i coś tam gadał, ale nic po angielsku, więc szybko urwaliśmy kontakt. Gość odjeżdża, widzę, że łapie za telefon... niewzruszony idę dalej... po chwili ten sam człowiek objechał dookoła i znowu widzę, że jedzie gdzieś z boku, ze zgaszonymi światłami, obserwuje mnie. Później wjeżdża na jezdnię... jedzie i tak z 300 metrów dalej stanął, a po jakimś czasie wyłączył światła. Jego zachowanie wydało mi się podejrzane, więc wcześniej skręciłem w lewo na pustynię. Gdy już szedłem w głąb pustyni, to widziałem, że zawrócił i jechał wolno, tak, jak by obserwował teren. Po jakichś 10 minutach pięciu ludzi z latarkami zaczęło operować od strony jezdni, byli rozproszeni mniej więcej z kilometr. Musiałem wejść parę kilometrów w głąb pustyni, starając się być poza zasięgiem ich latarek, świecili 3 godziny, ale mnie nie znaleźli. Następnego dnia zauważyłem w okolicy sporo wojskowych, później jeszcze rozmawiałem z włoskimi rowerzystami, których na plaży w tamtej okolicy strzegło wojsko przez całą noc... tak więc na 99% jestem przekonany, że szukali mnie wojskowi, a nie jacyś przestępcy. No ale ja wtedy tego nie mogłem wiedzieć, więc musiałem wyprzedzić ich ruch i "zniknąć".

• • • **Czy jest takie miejsce na trasie, do którego jesteś pewien, że wrócisz?**

– Na pewno wrócę do Pragi! Znam dobrze to miasto i zawsze lubiłem panujący w nim klimat, no i przede wszystkim nie leży daleko, więc mam pewność, że będę tam gościł jeszcze wielokrotnie.

• • • **A jak wygląda sprawa finansowania takiej wyprawy?**

– Póki co finansuję ją głównie z własnej kieszeni. Gdy rozpoczynałem podróż, był to okres pandemii, o której już zresztą wyżej wspominałem. Wiedziałem, że nie mogę się za bardzo śpieszyć z opuszczeniem Europy. Po drodze więc "grałem na czas" i pracowałem w kilku europejskich krajach (Czechy, Niemcy, Holandia, Irlandia, Francja). Teraz mogę finansować podróż m.in. z zarobionych wtedy pieniędzy. Później, gdy przepравиłem się już promem przez cieśninę gibraltarską do Afryki, założyłem zbiórkę na portalu zrzutka.pl. Finansowo wsparło mnie wielu ludzi, którzy obserwują moją aktywność w me-

fot. mat. Łukasza Podstady

diach społecznościowych. Z tego miejsca chciałbym im jeszcze raz bardzo podziękować! Dodam, że zrzutka jest cały czas otwarta i jeśli ktokolwiek miałby ochotę, to w każdym momencie może wesprzeć moją wyprawę.

• • • **Czy planujesz przejście przez kraje objęte konfliktami zbrojnymi lub kraje totalitarne, gdzie poziom bezpieczeństwa generalnie jest dosyć niski?**

– Myślę, że jest to nieuniknione. Jednym z takich państw wydaje się być Kongo. Są tam rejony, gdzie rządzą rebelianci, o wysokiej przestępczości w ogóle nie wspomnę. Nie będę miał wielkiego wyboru, ale też wcale mnie to nie stresuje. Cóż... tego typu wędrówka wymaga niekiedy wejścia na niekoniecznie przyjazny teren.

• • • **Co po powrocie do Cieszyna? Rysują się już jakieś plany? Może kolejna podróż?**

– Idę m.in. po to, by się nasycić podróżą, tak, by nie gonić już za tym marzeniem. Gdy więc wrócę, myślę, że będę mniej aktywny, jeśli chodzi o tego typu wyprawy, a raczej osiądę w jednym miejscu i zacznę organizować tak zwany swój kąt na ziemi. Tak, wiem, że będzie już trochę na to późno, ale mam przekonanie graniczące z pewnością, że po tej wyprawie chciałbym wieść właśnie takie życie. Fajnie by było "zaszyć się gdzieś w lesie" lub na jego skraju... w jakiejś skromnej chacie, wiesz, samowystarczalność, off grid to są bardzo fajne rzeczy, które mi bardzo imponują.

• • • **Dziękuję za rozmowę!**

ROZMAWIAŁA: MARIANNA URBAŃCZYK

Cieszyńska Godzinówka Charytatywnie

Co tam zima, co tam mróz, kiedy serca są gorące... W niedzielę 3 grudnia wystartował VIII Bieg Cieszyńska Godzinówka Charytatywnie, w którym udział wzięło 128 osób. Cel był jeden – wsparcie dla Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną koło w Cieszynie.

Na wydarzenie zaprosiło wszystkich chętnych środowisko biegaczy parkrun Cieszyn, Olza Cieszyn oraz PSONI Cieszyn. Patronat nad biegiem objęła Burmistrz Miasta Gabriela Staszkiwicz.

Bieg, w którym udział wzięli miłośnicy biegania i nordic walking, odbył się na terenie zlokalizowanym wokół boiska „Pod Wałką” przy ulicy Adolfa „Bolko” Kantora 10 w Cieszynie.

Zimowa aura nie odstraszyła uczestników, ważny był cel i każde pokonane okrążenie w ciągu 60 minut, a przy okazji dobra zabawa i uśmiech. Po zakończeniu biegu odbyło się losowanie nagród.

- Dziękujemy licznemu gronu darczyńców, bez których wydarzenie nie mogłoby się odbyć w takiej skali - dodają organizatorzy. - Wsparli nas: Stowarzy-

szenie Ultra Beskid Sport, Organizator Biegu Zbója Alpos, Winowajcy, Barimed, #Sportowy Cieszyn, Szkolne Schronisko Młodzieżowe, Miejski Zarząd Dróg, Urząd Miejski w Cieszynie, RaFit, Cafe Arkady, Hurtownia Beskid, Fabryka Olza w Cieszynie, Studio Figura Cieszyn, Parafia Ewangelicko-Augsburska w Wiśle i inni darczyńcy, bez których organizacja biegu nie byłaby możliwa. Posiłek dla biegaczy przygotowało PSONI Cieszyn. Wydarzenie zostało nagłośnione przez Radio Bielsko oraz inne media lokalne, którym bardzo dziękujemy za zaangażowanie.

Z przyjemnością informujemy, że udało się zebrać 8440 zł dla PSONI Cieszyn! Cała ta kwota została przeznaczona dla ich podopiecznych. Dziękujemy! ♦

BSK

fot. BSK

Już pływam!

Już za nami zimowa edycja zawodów pływackich "Już Pływam". 2 grudnia na basenie Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie rywalizowało ponad 100 zawodników.

Zorganizowano 22 konkurencje na dystansach:

- 25 m stylem dowolnym,
- 50 m stylem dowolnym,
- 25 m stylem grzbietowym,
- 59 m stylem grzbietowym,
- 25m stylem klasycznym,

- 50 m stylem klasycznym,
- 4 x 25 m stylem dowolnym – WESOŁE SZTAFETY.

W zawodach wystartowały dzieci, dorośli oraz osoby z niepełnosprawnościami. Zawody wyróżniały się tym, że każdy mógł wystartować, zarówno ci lepiej pływający, jak i ci którzy dopiero zaczynają swoją przygodę z pływaniem w towarzystwie sprzętu pływackiego.

Wesołe Sztafety to "wisienska na torcie" tych zawodów, wystartowało aż 16

sztafet, gdzie drużyny to dzieci, rodzice, osoby dorosłe oraz trenerzy. Uwierzcie, to była wspaniała zabawa dla wszystkich!

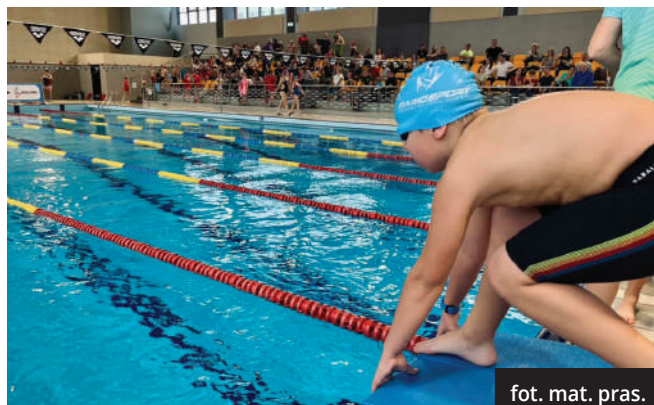
Każdy uczestnik zawodów otrzymał pamiątkowy medal oraz coś, czego nie może zabraknąć z okazji mikołajek, czyli słodkości.

Zadanie zostało współfinansowane ze środków PFRON i przekazane przez Powiat Cieszyński. ♦

MARIO SPORT

fot. mat. pras.

fot. mat. pras.

Biblioteczne Mikołajki!

Tradycyjnie, jak co roku, 6 grudnia Bibliotekę Miejską w Cieszynie odwiedził Mikołaj, aby spotkać się z najaktywniejszymi małymi czytelnikami Oddziału dla dzieci. Oczywiście dobry święty nie zawiódł oczekiwań dzieci i pojawił się nader tajemniczo, wprost z bibliotecznego dachu, niosąc ogromny wór słodkich prezentów.

fot. Biblioteka Miejska

Czytelnicy przyjęli drogiego gościa tyleż serdecznie, co i z podziwem. Najśmielsi uczestnicy zaśpiewali razem z Mikołajem akompaniującym dzieciakom na gitarze!

Spotkanie z szacownym grudniowym gościem nie było jednak jedyną atrakcją przygotowaną przez Bibliotekę. Maluchy

wysłuchały wyjątkowej opowieści o Laponii, domu Mikołaja, jego przywyczajeniach, a nawet słabostkach. Pogawędkę połączoną z prezentacją multimedialną przygotowała i prowadziła dyrektor cieszyńskiej biblioteki, Izabela Kula, która podczas jednej ze swych podróży, postanowiła osobiście przekonać

się, czy Mikołaj istnieje naprawdę...? Ufamy, iż zarówno dla małych czytelników, jak i towarzyszących im opiekunów, mikołajkowe popołudnie w Bibliotece było miłą chwilą relaksu w gorączce bożonarodzeniowych przygotowań. ♦

BIBLIOTEKA MIEJSKA

Wielki sukces SP3!

Z dumą informujemy, że 30 listopada przedstawiciele Szkoły Podstawowej nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka odebrali nagrodę w wysokości 5 tys. zł za zajęcie I miejsca w województwie śląskim w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez Narodowe Centrum Kultury "Do Hymnu!"

– To ważne zwycięstwo osiągnęliśmy wspólną pracą i wiarą w powodzenie. Ogromny wkład całej społeczności szkolnej został wysoko doceniony. Jesteśmy dumni z naszych uczniów, którzy dali z siebie wszystko – mówią przedstawiciele Szkoły

Podstawowej nr 3 w Cieszynie. – Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do naszego sukcesu. Jesteśmy szczególnie wdzięczni Urzędowi Miejskiemu w Cieszynie za zagwarantowanie bezpiecznego transportu do stolicy oraz umożliwienie przeżycia niezapomnianych chwil podczas uroczystej gali wręczenia nagród. ♦

SP3 / RED. AB

**POLUB CIESZYN
NA FACEBOOK**
fb.com/MiastoCieszyn

Koszykarskie sukcesy uczniów Jedyńki

Uczennice i uczniowie cieszyńskiej Jedyńki byli najlepsi w koszykarskich Mistrzostwach Cieszyna dziewcząt klas 4 – 6 i chłopców klas 7 – 8.

Najpierw, 28 listopada, do rywalizacji na parkiecie sali gimnastycznej SP1 w Cieszynie stanęła drużyna chłopców w składzie: Bartosz Holisz, Michał Su-

chanek, Jan Tengler, Łukasz Balcer, Piotr Kawecki, Mateusz Macek, Hubert Kabiesz i Jan Lizak.

Natomiast 1 grudnia na hali cieszyńskiej SP2 zagrała reprezentacja dziewcząt czyli Zuzanna Buława, Maria Wawrzyczek, Małgorzata Gołda, Zuzanna Przybyła, Maria Fedorowska, Lena Santarius, Leah

Gasiak, Blanka Talik, Hanna Grzybek, Zofia Palimąka, Pola Szkawran i Patrycja Żur.

Obie drużyny wywalczyły pierwsze miejsca w swoich kategoriach wiekowych, zapewniając sobie w ten sposób awans do kolejnego etapu rozgrywek. Gratulujemy! ♦

SP1

Cieszyńska Szkoła EkoMyślenia – cz. 3

Miasto Cieszyn w drugiej połowie 2023 r. zrealizowało – w ramach projektu „Cieszyn – miasto samowystarczalne”, finansowanego z Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 – kolejne działania edukacyjne z cyklu Cieszyńska Szkoła EkoMyślenia.

Jakie to były działania? Zapraszamy do lektury!

Piknik Ekologiczny dla uczniów cieszyńskich szkół podstawowych.

19 września 2023 r. zorganizowano dla uczniów klas 5-8 cieszyńskich szkół podstawowych Piknik Ekologiczny na dziedzińcu Zamku Cieszyn. Pomimo niesprzyjającej pogody, w pikniku uczestniczyło ok. 400 uczniów. Jest to kolejna edycja tego wydarzenia, ponieważ w zeszłym roku na piknik zaproszono młodsze klasy szkół podstawowych. W trakcie pikniku grupa doświadczonych ekologów i animatorów z Fundacji EKOARKA z Jaworza przekazywała wiedzę i umiejętności proekologiczne z zakresu m.in. prawidłowo prowadzonej segregacji odpadów, podejmowania działań mających na celu dążenie do za-

pobiegania powstaniu odpadów – jako kluczowego elementu hierarchii postępowania z odpadami czy też prowadzenia gospodarstwa domowego opartego na minimalizacji wytwarzania odpadów i maksymalizacji wykorzystania produktów, ograniczenia zużycia wody i energii, ograniczenia niskiej emisji, wzrostu ilości wody opadowej poddanej retencji i wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Podczas pikniku zarówno uczniowie biorący udział w imprezie, jak i mieszkańcy Cieszyna mogli przynieść drobny zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny i w zamian otrzymywali ekologiczną torbę bawełnianą, idealną na zakupy. Torby bawełniane zostały sfinansowane również ze środków uzyskanych w ramach projektu „Cieszyn – miasto samowystarczalne”.

Warsztaty edukacyjne w dniach 21-23 września 2023 r. – ZERO WASTE HOME z Katarzyną Wolszczak.

Realizacja powyższego zadania obejmowała 3 elementy:

■ 21 września 2023 r. – audyt na terenie Urzędu Miejskiego w Cieszynie m.in. w obszarach ekologicznego gospodarowania zasobami, efektywności energetycznej, wytwarzania odpadów czy organizacji wydarzeń;

■ 22 września 2023 r. – 3-godzinne warsztaty dla pracowników Urzędu i jednostek miejskich, podczas których prelegentka m.in. zaprezentowała wyniki przeprowadzonego audytu, wskazała rekomendacje, dobre praktyki oraz zarys planu wdrożenia proekologicznych działań w środowisku pracy;

■ 23 września 2023 r. – dwa warsztaty dla mieszkańców (każdy po 2,5 godziny), które zorganizowano w Zamku Cieszyn. Podczas spotkania mieszkańcy mieli możliwość zdobycia wiedzy odnośnie aktualnej sytuacji klimatycznej w Polsce i na świecie, faktów i mitów na temat plastiku, prawidłowej segregacji odpadów, oszczędzania energii, niemarnotrawienia żywności oraz „ekościemy”. Mieszkańcy mogli również własnoręcznie przygotować uniwersalny proszek do prania.

■ Prelegentka: KATARZYNA WOLSZCZAK z AKADEMII ZERO WASTE to wieloletni praktyk i ekspert zrównoważonego rozwoju i idei zero waste, zarówno w sferze prywatnej, jak i zawodowej. Przeszkoliła z zakresu ekologii i zero waste ponad 2000 osób w ciągu ostatnich 2 lat. Twórczyni Akademii Zero Waste, której misją jest dostarczanie wiedzy, umiejętności i narzędzi pomagających żyć świadomie, w zgodzie z naturą oraz dbałością o naszą planetę. Koordynatorka ogólnopolskiej sieci Zero Waste Professionals. Członek wiodącej ogólnopolskiego projektu „Trenerzy dla Planety”, Certyfikowany Climate Reality® Leader – absolwentka prestiżowego programu organizacji The Climate Reality Project® prowadzonej przez Alę Gore'a. Certyfikowany facylitator gry klimatycznej

Warsztaty edukacyjne "ZERO WASTE HOME", fot. OŚR

Kiermasz Rzeczy Używanych pn. "Drugie życie rzeczy - Ciuch w Ruch", fot. OŚR

Piknik ekologiczny, fot. OŚR

Piknik ekologiczny, fot. OŚR

The Climate Collage, jako jedna z pierwszych osób w Polsce. Współzałożycielka Circular Economy Club Warsaw. Ekspertka i prelegentka projektu „Lekcje z klimatem” Ministerstwa Klimatu i Środowiska (2021 r.) Partnerka i ekspertka merytoryczna platformy „Partnerstwo dla klimatu” Urzędu Miasta st. Warszawa. Ekspertka programu „Climate Leadership” UNEP-GRID przy UN Environment Programme. Edukuje firmy, instytucje publiczne, szkoły i osoby prywatne, doradza w prowadzeniu zrównoważonego biznesu i tworzenia biur przyjaznych środowisku.

• • •
Kiermasz Rzeczy Używanych pn. „Drugie życie rzeczy – Ciuch w Ruch” w dniu 29 października 2023 r.

Kontynuując działania edukacyjne w ramach projektu „Cieszyn – miasto samowystarczalne”, mieszkańcy Cieszyna po raz drugi (pierwsza edycja tego wydarzenia miała miejsce w 2022 r.) zostali zaproszeni do udziału w kiermaszu, który zorganizowano w sali widowiskowej Domu Narodowego w Cieszynie. W akcji uczestniczyło ok. 30 wystawców i liczne grono kupujących. Spotkanie to kolejny raz było doskonałą okazją, aby nie tylko w teorii, ale i w praktyce wdrożyć zasady racjonalnego gospodarowania przedmiotami/rzeczami, które są nieużyteczne dla jednych osób, natomiast dla innych stanowią „cenne znalezisko”. W ten prosty sposób ograniczamy wytwarzanie odpadów, a rzeczom dajemy „drugie życie”. Dzięki temu kupujący zaoszczędzili pieniądze i surowce, które musiałyby być wykorzystane do wytworzenia nowego produktu. W trakcie kiermaszu mieszkańcy mogli również skorzystać z porady ekodradcy w zakresie możliwości skorzystania z Programu „Czyste powietrze”, w ramach którego mieszkańcy mogą uzyskać dofinansowanie na szereg rozwiązań służących dociepleniu budynku i wymianie źródła ciepła wraz z np. modernizacją systemów ogrzewania, montażem wentylacji z rekuperacją oraz zamontowaniem mikroinstalacji fotowoltaicznej.

• • •
Wykład Marcina Popkiewicza pt. „Zrozumieć transformację energetyczną” w dniu 19 października 2023 r.

19 października 2023 r. mieszkańcy Cieszyna mieli okazję wysłuchać na Zamku Cieszyn prelekcji Marcina Popkiewicza pt. „Zrozumieć transformację energetyczną”, który specjalizuje się w klimatologii, energetyce i analizach megatrendów. Jest również autorem (między innymi) książki pt. „Zrozumieć transformację energetyczną”. Podczas wykładu prelegent zwracał uwagę m.in. na światową tendencję odejścia od paliw kopalnych. Starał się również odpowiedzieć na związane z tym pytania: „Ale co zamiast nich? Czy w ogóle da się oprzeć system energetyczny – wraz z zasilaniem transportu, procesów przemysłowych i ogrzewaniem – na pogodozależnych źródłach energii? Czy i na ile potrzebny jest gaz? A atom? A jaka będzie rola wodorów, magazynów energii i całej reszty elementów tej układanki?”.

• • •
Wykład Kaspra Jakubowskiego pt. „Czwarta przyroda, glebarnia i lasy Miyawaki. Jak i po co chronić dziś miejską bioróżnorodność” w dniu 10 listopada 2023 r.

10 listopada 2023 r. mieszkańcy Cieszyna mieli okazję wysłuchać na Zamku Cieszyn prelekcji Kaspra Jakubowskiego pt. „Czwarta przyroda, glebarnia i lasy Miyawaki. Jak i po co chronić dziś miejską bioróżnorodność”. Prelegent podczas wykładów zaprosił mieszkańców do rozważań m.in. na temat: przebiegu ewolucji miejskiej przyrody – od „pierwszej” do „czwartej przyrody”. Dlaczego wszystko zaczyna się od „zdrowej” gleby? Po co miastom natura i jak ją projektować? Czy polskie miasta skazane są na „betonozę”? Czy jest miejsce dla zieleni samostmej? Prelegent opowiedział również o współczesnych trendach prośrodowiskowych w projektowaniu i szansach na regenerację miejskich ekosystemów.

W ramach tego działania w dniu 11 listopada 2023 r. mieszkańcy zostali również

zaproszeni do wspólnego sadzenia lasu Miyawaki na os. Podgórze oraz na spacer przyrodniczy w rejonie osiedla Podgórze.

■ Prelegent: KASPER JAKUBOWSKI to architekt krajobrazu, edukator, wykładowca na Politechnice Krakowskiej. Dyrektor Merytoryczny i współtwórca Forest Marker. Prezes Fundacji Dzieci w Naturę. Autor książki „Czwarta przyroda: sukcesja funkcji i przyrody nieużytków miejskich” (2020). Autor spacerowników po dzikiej przyrodzie Krakowa i Warszawy. Animuje działania proprzyrodnicze z lokalnymi społecznościami. Autor „Standardów utrzymania terenów zieleni w miastach” dla Fundacji Sendzimira, Zarządów Zieleni Miejskiej w Krakowie i we Wrocławiu (2022). Propaguje zazielenianie „miejskich pustyń” i zwiększanie bioróżnorodności budując „glebaria”, sadząc mikrolasy metodą Miyawakiego. ●

OŚR

Piknik ekologiczny, fot. OŚR

Umundurowanie i sprzęt dla OSP z Boguszowic

6 grudnia w Cieszynie, w obecności Burmistrza Miasta Cieszyna Gabrieli Staszkiej, przedstawiciela Państwowej Straży Pożarnej st. asp. Jakuba Maciążka, odbyło się uroczyste przekazanie umundurowania i sprzętu pożarniczego, który odebrali Strażacy Ochotnicy z Boguszowic.

Przekazany sprzęt zakupiony został w ramach powierzenia realizacji zadania przeprowadzanego w zakresie środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości – Program ochrony interesów osób pokrzywdzonych przestępstwem i świadków oraz likwidacji skutków pokrzywdzenia przestępstwem, Priorytet I: Ochotnicze Straże Pożarne. Zakupione zostały: ubrania specjalne, hełmy strażackie z metalizowanym wizjerem, niepalne kominiarki, rękawice pożarnicze, specjalne buty gumowe z niepalną wkładką, pasy

strażackie oraz zestawy asekuracyjne do prac na wysokości. Przekazany jednostce sprzęt pozwoli zastąpić zużyty i wyeksploatowany sprzęt i w pełni wyposażony dwiema rotami strażaków, czyli czteroosobowy zastęp, który posiadając to wyposażenie, może bezpiecznie wkroczyć do akcji ratując życie ludzkie i mienie. Przekazanie

sprzętu odbyło się w remizie strażackiej w Cieszynie – Boguszowicach przy ulicy Frysztańskiej. ♦

BBZK

Współfinansowano ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości

WYRÓŻNIENIE DLA SZKOLNEGO SCHRONISKA MŁODZIEŻOWEGO W CIESZYNIE

Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Cieszynie po raz kolejny zostało wyróżnione w Ogólnopolskim Współzawodnictwie Schronisk Młodzieżowych.

Uroczystość wręczenia nagród odbywała się w dniach 7-9 grudnia 2023 r. w Brzesku. Cieszyńską placówkę reprezentował Przemysław Żebro. W tym roku była to już 60-ta, jubileuszowa edycja konkursu.

Na czym polegają zmagania w Ogólnopolskim Współzawodnictwie Schronisk Młodzieżowych? Pod uwagę bierze się całokształt działalności (ilość noclegów, obsługa gości, stan schroniska, inwestycje).

Gratulujemy! ♦

MAT. PRAS.

MŁODZIEŻOWA RADA MIEJSKA Z ŻYCZENIAMI

Zbliża się wyjątkowy czas Świąt Bożego Narodzenia. Z tej okazji Młodzieżowa Rada Miejska życzy wszystkim z Państwa, a przede wszystkim Młodzieży, zdrowia, szczęścia, spokoju, rodzinnej atmosfery oraz wiele radości. Niech ten czas będzie dla Nas wszystkich okresem odpoczynku, życzliwości oraz spędzania czasu z bliskimi. ♦

MŁODZIEŻOWA RADA MIEJSKA CIESZYNA

RADA MIEJSKA CIESZYNA INFORMUJE, ŻE DO 12 STYCZNIA 2024 ROKU TRWA NABÓR KANDYDATÓW NA ŁAWNİKÓW (KADENCJA 2024-2027) W WYBORACH UZUPEŁNIAJĄCYCH:

- ◆ do Sądu Okręgowego w Bielsku – Białej do orzekania w sprawach cywilnych/ karnych – 2 ławników,
- ◆ do Sądu Rejonowego w Cieszynie do orzekania z zakresu prawa pracy – 4 ławników.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 217 z późn. zm.) **Ławnikiem może być wybrany ten, kto:** posiada obywatelstwo polskie i korzysta z pełni praw cywilnych i obywatelskich; jest nieskazitelnego charakteru; ukończył 30 lat; jest zatrudniony, prowadzi działalność gospodarczą lub mieszka w miejscu kandydowania co najmniej od roku; nie przekroczył 70 lat; jest zdolny, ze względu na stan zdrowia, do pełnienia obowiązków ławnika; posiada co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe. Do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy ławnikiem powinna być wybrana osoba wykazująca szczególną znajomość spraw pracowniczych.

Kandydatów na ławników mogą zgłaszać radom gmin: prezesi właściwych sądów, stowarzyszenia, inne organizacje społeczne i zawodowe, zarejestrowane na podstawie przepisów prawa z wyłączeniem partii politycznych, co najmniej pięćdziesięciu obywateli mających czynne prawo wyborcze zamieszkujących stale na terenie gminy dokonującej wyboru.

Karta zgłoszenia oraz informacje o innych wymaganych dokumentach dostępne są w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Cieszyna www.bip.um.cieszyn.pl w zakładce "Rada Miejska" – "Wybory Ławników".

Wzory druków dla kandydatów na ławników można pobrać, po czym wypełnione złożyć w Urzędzie Miejskim w Cieszynie, ul. Rynek 1, w Biurze Rady Miejskiej Cieszyna, pok. nr 203 (II piętro) w godzinach pracy Urzędu. Wzory druków dostępne są również na stronie internetowej Miasta Cieszyna.

Informacji związanych z wyborem ławników udziela Biuro Rady Miejskiej Cieszyna – tel. 33 479 43 11, 33 479 43 12, e-mail: biurorady@um.cieszyn.pl.

PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ CIESZYNA REMIGIUSZ JANKOWSKI

POMOC BEZDOMNYM W OKRESIE ZIMOWYM NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

INFORMACJĘ O MOŻLIWOŚCIACH POMOCY W ZAKRESIE NOCLEGU I WYŻYWIENIA
UZYSKASZ DZWONIĄC NA CAŁODOBOWY BEZPŁATNY NUMER

987

W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZWOŃ PO POMOC NA NUMERY ALARMOWE:

- 112** - SŁUŻBY RATOWNICZE
- 986** - STRAŻ MIEJSKA
- 999** - POGOTOWIE RATUNKOWE

WOJEWÓDZA ŚLĄSKI

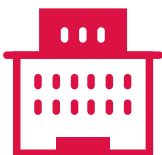
ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI W KATOWICACH

wydruk: listopad 2022 r.

UPRZEJMIEM INFORMUJEMY, ŻE TRWAJĄ NASTĘPUJĄCE KONSULTACJE SPOŁECZNE:

◆ w sprawie uchwalenia **Programu współpracy gminy Cieszyn z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w zakresie pożytku publicznego na rok 2024** – z mieszkańcami Cieszyna (Zarządzenie Nr 0050.703.2023 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 6 grudnia 2023 roku) oraz z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Zarządzenie Nr 0050.704.2023 Burmistrza Miasta Cieszyna z dnia 6 grudnia 2023 roku) – **do 19 grudnia 2023 r.**

ZAKŁAD BUDYNKÓW MIEJSKICH W CIESZYNIE SPÓŁKA Z O.O. INFORMUJE, ŻE PRZEZNACZA DO NAJMU WOLNE LOKALE MIESZKALNE POŁOŻONE W CIESZYNIE:

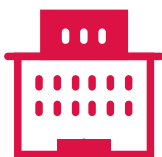
◆ przy ul. Frysztańskiej nr 7 – 42.56 m²,

◆ przy ul. Kiedronia nr 3/7 – 64.32 m²,

których najem może nastąpić na rzecz osób zobowiązujących się do wykonania w lokalu remontu własnym staraniem i na własny koszt, z przeznaczeniem na cele mieszkalne.

Ogłoszenie zostało umieszczone na stronach internetowych Zakładu: www.zbm.cieszyn.pl oraz bip.um.cieszyn.pl (dział Jednostki Organizacyjnej, zakładka Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Sp. z o.o.)

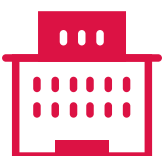
Szczegółowe informacje można uzyskać w Biurze Obsługi Klienta ZBM (budynek koło parkingu przy ul. Liburnia nr 2a) w godzinach od 8:00 do 14:30 lub pod nr tel. 33 851 18 86.

PRZYPOMINAMY, ŻE NAJEMCY LOKALI KOMUNALNYCH MAJĄ MOŻLIWOŚĆ ZŁOŻENIA WNIOSKU O WYKUP WYNAJMOWANEGO NA CZAS NIEOZNACZONY MIESZKANIA Z BONIFIKATĄ DO 31.12.2023 R.

Warunki udzielenia bonifikaty oraz ich wysokość określa *uchwała nr XII/129/19 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 30 października 2019 r. w sprawie warunków udzielania bonifikat i wysokości stawek procentowych przy sprzedaży lokali mieszkalnych*. W dniu 28 września bieżącego roku przez Radę Miejską Cieszyna podjęta została zmiana uchwały, zgodnie z którą „Do wniosków o sprzedaż i udzielenie bonifikaty przy sprzedaży lokali mieszkalnych złożonych do dnia 31 grudnia 2023 r. w dalszym ciągu mają zastosowanie przepisy niniejszej uchwały, pod warunkiem, że sprzedaż lokalu nastąpi do 31 grudnia 2024 r.” Wobec powyższego, **osoby chcące nabyć mieszkanie z zastosowaniem bonifikat określonych w/w uchwałą powinny złożyć odpowiedni wniosek w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miejskiego do dnia 31 grudnia 2023 r.**

Wniosek ten wraz z niezbędnym oświadczeniem można pobrać na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Cieszynie w zakładce [Jak załatwić sprawę] – [Nieruchomości i grunty] – [Sprzedaż komunalnych lokali mieszkalnych na rzecz najemców] lub w Urzędzie Miejskim. Wszelkich informacji w tej sprawie udziela Wydział Gospodarki Nieruchomościami pod nr tel. 33 4794 232.

ZAKŁAD BUDYNKÓW MIEJSKICH W CIESZYNIE SPÓŁKA Z O. O. PRZEZNACZA DO NAJMU LOKALE UŻYTKOWE POŁOŻONE:

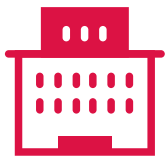
◆ na parterze budynku **nr 6 przy ul. Górnej** w Cieszynie o łącznej powierzchni użytkowej **21.28 m²**,

◆ na parterze budynku **nr 5 przy ul. Srebrnej** w Cieszynie o łącznej powierzchni użytkowej **24.10 m²**,

◆ na parterze budynku **nr 5 przy ul. Stary Targ** w Cieszynie o łącznej powierzchni użytkowej **86.30 m²**

w drodze przetargów pisemnych – konkursy ofert, nieograniczone do prowadzenia w lokalu dowolnej działalności gospodarczej,

Pełna treść ogłoszenia została podana do wiadomości poprzez umieszczenie na stronie internetowej Zakładu Budynków Miejskich w Cieszynie Spółka z o. o. www.bip.um.cieszyn.pl = zakładka Jednostki Organizacyjnej = katalog Zakład Budynków Miejskich w Cieszynie Sp. z o. o. Szczegółowe informacje można uzyskać w Dziale Lokalowym ZBM, tel. 33 852 37 52.

BURMISTRZ MIASTA CIESZYNA INFORMUJE, ŻE ZATWIERDZIŁA DO WYNAJĘCIA NA CZAS OZNACZONY DO 3 LAT W DRODZE BEZPRZETARGOWEJ

wykaz nieruchomości obejmujący trzy części nieruchomości położonej w rejonie ul. Konopnickiej w Cieszynie, oznaczonej jako działka nr 1/84 obr. 19:

- ♦ o powierzchni 160 m²,
- ♦ o powierzchni 185 m²,
- ♦ o powierzchni 185 m²,

z przeznaczeniem na cel rekreacyjny.

Wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Cieszynie (Rynek 1, I piętro) oraz stronach BIP na okres od dnia 4 grudnia 2023 r. do dnia 25 grudnia 2023 r.

UPRZEJMIE PRZYPOMINAMY PAŃSTWU, ŻE 15.01.2024 R. UPŁYWA TERMIN PŁATNOŚCI OPŁATY ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI ZA IV KWARTAŁ 2023 R.

Wpłaty można dokonać w następujący sposób:

- ♦ na indywidualny rachunek bankowy przeznaczony wyłącznie do opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- ♦ na konto ogólne Urzędu Miejskiego w Cieszynie zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej Cieszyna,
- ♦ w kasie podatkowej Urzędu Miejskiego w Cieszynie na ul. Srebrnej 2 w godzinach: poniedziałek 14.00 – 16.00, wtorek – czwartek 8.00 – 10.00, piątek – kasa nieczynna.

Informacja nie dotyczy mieszkańców płacących w czynszu opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, za których należność jest regulowana przez Spółdzielnie Mieszkaniowe oraz Wspólnoty. Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu 33 4794297.

NOWE KONTA BANKOWE URZĘDU MIEJSKIEGO W CIESZYNI OD 2024 ROKU!

Drodzy mieszkańcy Cieszyna! Uprzejmie informujemy, że **od 1 stycznia 2024 r. ulegnie zmianie operator wszystkich kont bankowych Urzędu Miejskiego w Cieszynie i jednostek organizacyjnych, co oznacza konieczność dokonywania wszelkich płatności na nowe numery kont.**

Obsługę bankową przejął PKO Bank Polski, dlatego prosimy od nowego roku o zwracanie uwagi na aktualne numery rachunków, które pojawią się w decyzjach, zawiadomieniach i umowach oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Cieszynie w zakładce Konta bankowe – Biuletyn Informacji Publicznej Miasta Cieszyna (bip.um.cieszyn.pl).

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi za IV kwartał 2023 r. z terminem płatności do 15 stycznia 2024 r. płatna jest na dotychczasowe konta.

PUNKT KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY PROGRAMU "CZYSTE POWIETRZE"

Przypominamy, że Punkt konsultacyjno-informacyjny Programu "Czyste Powietrze" znajduje się w budynku Urzędu Miejskiego – Rynek 1. Stałe terminy:

- ♦ **poniedziałek**, g. 9:00-16:00 – sala 205 na II piętrze Ratusza (możliwość wjechania windą od ul. Ratuszowej),
- ♦ **piątek**, g. 9:00-14:00 – sala 205 na II piętrze (możliwość wjechania windą od ul. Ratuszowej),
- ♦ **piątek**, g. 14:00-17:00 – na parterze przy holu głównym Ratusza.

KINO "PIAST"

[facebook.com/kinocieszyn](https://www.facebook.com/kinocieszyn), tel. 33 852 04 26

- **15-21.12, g. 14:30** TROLLE 3 – dubbing (komedia/animowany/familijny), USA, b.o.
- **15-23.12, g. 16:30** ŻYCZENIE – dubbing (przygodowy/animowany/familijny), USA, 6
- **17-19.12, g. 18:30** CHŁOPI (dramat), Polska, 12
- **20.12, g. 19:00, 28.12, g. 19:30** WIELKA SZTUKA NA WIELKIM EKRANIE: TINTORETTO – WENECKI BUNTOWNIK – napisy (dokument), Włochy, 12
- **21.12, g. 19:00, 28.12, g. 19:30** ANDRE RIEU: ŚNIEŻNE BOŻE NARODZENIE – napisy, Holandia, 10
- **22-23.12, g. 14:30** NAJPIĘKNIEJSZE ŚWIĘTA – dubbing (przygodowy/familijny), Dania, 7
- **22-23.12, g. 18:30** UWIERZ W MIKOŁAJA (komedia), Polska, 12

CINEMA CITY

www.cinema-city.pl

- Pełny repertuar kina Cinema City, mieszczącego się w Galerii Stela przy ul. Korfantego 23, znajduje się na stronie internetowej www.cinema-city.pl

COK

www.domnarodowy.pl, tel. 33 851 07 11

- **16-17.12, g. 15:00** Jarmark św. Mikołaja – program artystyczny i dodatkowe stoiska (Rynek)
- **20.12, g. 17:00** Dyskusyjny Klub Propozycji: Świąteczne spotkanie stałych bywalców. „Tradycje świąteczno-noworoczne w kulturze chińskiej” – Jan Chmielowski
- **31.12, g. 21:00** Sylwester na cieszyńskim rynku
- do 31.12 "Pamięć rzeki" - wystawa Izabeli Wilk i Rafała Wilka (Miejska Galeria Sztuki Współczesnej "12")
- do 05.01.2024 „OKoliczności” – wystawa Romana Greena-Kędzierskiego (Galeria Ceglana)
- do 28.02.2024 „Los tak chciał – wspomnienie życia i twórczości Pawła Wałacha” – wystawa (Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego)

ZAMEK CIESZYN

www.zamekcieszyn.pl, tel. 33 851 08 21

- **17.12** Zaprojektuj Święta – XVII Konkurs na Cieszyńskie Ciasteczka (przyjmowanie ciasteczek w godz. 10:00-15:00, ogłoszenie wyników godz. 16:30), Kolędowanie w Rotundzie (godz. 17:00)
- do 25.02 Wystawa prac absolwentów Szkoły Rzemiosł

MUZEUM DRUKARSTWA

www.muzeumdrukarstwa.pl, tel. 508 200 248

- do 12.01.2024 Z NAJLEPSZYMI ŻYCZENIAMI – wystawa

BIBLIOTEKA MIEJSKA

www.biblioteka.cieszyn.pl, tel. 33 852 07 10

- **15.12, g. 17:00** Promocja Kalendarza Beskidzkiego
- **19.12, g. 16:00** Doradca prezydenta USA z Cieszyna – Richard Pipes (1923 – 2018) – wykład Wojciech Świąć, w ramach sekcji historycznej Uniwersytetu III Wieku

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO

www.muzeumcieszyn.pl, tel. 33 851 29 32

- do 07.01.2024 Od wystawy do muzeum... 120 lat od pierwszej wystawy Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Cieszynie (Galeria Wystaw Czasowych)

TEATR IM. A. MICKIEWICZA

www.teatr.cieszyn.pl, tel. 33 858 16 52

- **15.12, g. 19:00** „Świąteczne kroki magii” spektakl Akademii Tańca „Krok po kroku”
- **16.12, g. 18:00** Anna Wyszkonil/ Marek Jackowski „Oprócz błękitnego nieba”
- **17.12, g. 16:00 i 19:00** Spektakl „My way”
- **20.12, g. 18:00** Kabaret Młodych Panów – „Co się stało?”
- **31.12, g. 20:00** Włoski Sylwester Sanremo na Bis – Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu

OCKIR

www.smcieszynianka.org.pl/ockir

- **15.12, g. 17:00** Warsztaty z psychologiem dla rodziców – prowadzenie Jolanta Dróżdź-Stoszek (informacje tel. 536 050 906)
- **18.12, g. 19:00** Kąpiel w dźwiękach gongów i mis tybetańskich – koncert, Ciałoćzułość Kasia Koczwara (informacje: tel. 609 753 590)
- **20.12, g. 12:00** Akcja Kolacja – Wigilia dla seniorów, zadanie sfinansowano ze środków Fundacji Biedronka (informacje tel. 536 050 906)

GMINNA RADA DZ. POŻ. PUBL.

tel. 33 4794 346, grdpp@um.cieszyn.pl

Kolejne posiedzenie Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego odbędzie się **18.12 o godz. 08:00** w Urzędzie Miejskim w Cieszynie, ul. Rynek 1.

MŁODZIEŻOWA RADA MIEJSKA

tel. 33 4794 312, radamlodziezy@um.cieszyn.pl

Kolejne posiedzenie Młodzieżowej Rady Miejskiej Cieszyna odbędzie się **15.12 o godz. 15:30** w Urzędzie Miejskim w Cieszynie, ul. Rynek 1.

CIESZYŃSKA RADA SENIORÓW

tel. 33 4794 312, radaseniorow@um.cieszyn.pl

Kolejne posiedzenie Cieszyńskiej Rady Seniorów odbędzie się **10.01 o 10:00** w sali nr 205 Urzędu Miejskiego w Cieszynie.

UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU

www.utwcieszyn.us.edu.pl, tel. 536 257 624

ZAPRASZAMY WSZYSTKICH CHĘTNYCH SENIORÓW, NIE TYLKO CZŁONKÓW UTW!

- **18.12, g. 16:00** Restauracja Ekotradycja – wernisaż prac członków sekcji malarskiej i ceramicznej. Wystawa organizowana jest przy wsparciu finansowym Miasta Cieszyn w ramach projektu "Aktywizacja Seniorów UTW przez sztukę w 2023 roku"
- **19.12, g. 10:00** Kino "Piast" film "Prawdziwe życie aniołów" inspirowany życiem Krzysztofa Globisza, który w 2014 roku przeszedł rozległy udar. Prawdopodobnie po raz pierwszy w historii kina aktor po udarze, cierpiący na afazję i paraliż, wcielił się w główną rolę
- **19.12, g. 16:00** Biblioteka Miejska w Cieszynie – prelekcja Wojciecha Świącia "Doradca prezydenta USA z Cieszyna – Ryszard Pipes (1923 – 2018)"
- **Dyżury biura UTW** w środy w godz. 10:00 – 12:00 w budynku Campusu Cieszyn G1.15 tel.33 85 46 333

INNE

- **22.12, g. 19:00** Koncert hardcore punk CASTET, EYE FOR AN EYE, HOW LONG, LWSTNDRDS (Błady Świt / Błedy úsvit, Strlelniční 13, Czeski Cieszyn)
- **31.12, g. 19:00-8:00** Sylwestrowa nocowanka dla dzieci (ul. Szeroka 3, Fundacja Siemanko, tel. 790 471 608)
- do 31.01.2024 Piotr Broda – "Zima – czas biały" (Foto Galeria Piotr Broda, ul. Głęboka 52)
- **STOWARZYSZENIE "POMOCNA DŁOŃ BLISKO CIEBIE"** zaprasza do swej siedziby przy ul. Górny Rynek 12 w Cieszynie na spotkania z cyklu "Bądźmy bliżej...":
 - wtorki, godz. 16:00 Spotkania międzypokoleniowe,
 - środy, godz. 16:00 Spotkania integracyjne dla młodzieży z Polski i Ukrainy.Kontakt: tel. 798 345 902
- **MUZEUM 4 PUŁKU STRZELCÓW PODHALAŃSKICH**, ul. Frysztacka 2, zwiedzanie po wcześniejszym kontakcie. Krzysztof Neścior, tel. 604 833 667
- **PRZYKOPA 25 – MUZEUM MAGICZNEGO REALIZMU W CIESZYNIE**, ul. Przykopa 25, wtorek-niedziela, godz. 11:00-18:00 (nieczynne do końca roku!)
- **IZBA CIESZYŃSKICH MISTRZÓW**, warsztat Jerzego Wałgi, ul. Stary Targ 2, tel. 603 219 533

WAŻNE INSTYTUCJE / WIADOMOŚCI

◆ Urząd Miejski w Cieszynie

Rynek 1; ul. Kochanowskiego 14
tel. 33 4794 200, www.cieszyn.pl

◆ Cieszyńskie Centrum Informacji

Rynek 1, tel. 33 479 42 48,
mci@um.cieszyn.pl, api@olza.pl,

◆ Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego

ul. Kochanowskiego 14, tel. 33 47 94 367-70,
tel. alarmowy: 33 47 94 366, gcr@um.cieszyn.pl.
Po godzinach pracy dyżur pełni Straż Miejska.

◆ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Skrajna 5, tel. 33 479 49 00,
www.mops.cieszyn.pl

◆ Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób nadużywających środków psychoaktywnych oraz ich rodzin

ul. Skrajna 5, pok. 4, tel. 33 479 49 31

◆ Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Punkt Konsultacyjno-Informacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

ul. Skrajna 5, pok. 5, tel. 33 479 49 18,
33 479 49 19

◆ Powiatowy Ośrodek wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

ul. Mała Łąka 17a, całodobowy telefon:
33 851 29 29

◆ Hospicjum im. Łukasza Ewangelisty

ul. Wąska 2, dyżury: każdy wt., 15:30-16:30
tel. 33 851 45 14; 797 353 207
www.hospicjumcieszyn.pl

◆ Klub Abstynenta „Familia”

ul. Błogocka 30a, tel. trzeźwości: 33 852 40 00
pon., czw., pt. 16:00–20:00 i wt., śr. 11:00–15:00

◆ Grupa Anonimowych Alkoholików

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 53 54
Grupa "DROMADER" – spotkania w każdą niedzielę o godz. 17:00. Grupa "NOWA PERSPEKTYWA" – spotkania w każdą środę o godz. 19:00

◆ Grupa Anonimowych Narkomanów

ul. Księdza Janusza 3
Grupa "Dobra zmiana" – spotkania w każdą niedzielę o godz. 19:15.

◆ Punkt ds. narkomanii

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55

◆ Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt”

ul. ks. Janusza 3, tel. 33 479 54 55,
www.bycrazem.com

◆ Miejski Zarząd Dróg

ul. Liburnia 4, tel. 33 858 28 90,
www.mzd.cieszyn.pl

◆ Pogotowia

Energetyczne: tel. 991, Gazowe: tel. 992,
Ciepłownicze: tel. 993, Wodociągowe: tel. 994,
Ratunkowe: tel. 999, Policja: tel. 997,
Straż Pożarna: tel. 998,
Europejski Numer Alarmowy: tel. 112

◆ Starostwo Powiatowe

ul. Bobrecka 29, Szeroka 13,
tel. 33 477 71 44, www.powiat.cieszyn.pl

◆ Straż Miejska

ul. Limanowskiego 7
tel. 986, 33 857 94 00

◆ Szpital Śląski

ul. Bielska 4, tel. 33 852 05 11, www.szpitalslaski.pl

◆ Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

ul. Liburnia 2a, tel. 33 852 25 60, zbm.cieszyn.pl

◆ Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

ul. Słowicza 59, tel. 33 479 41 00, zgk.cieszyn.pl

◆ Dyżury aptek

Apteka PRIMA, ul. Bobrecka 27 tel. 33 858 27 65

POLUB CIESZYN NA FACEBOOKU

◆ Oficjalny profil Urzędu Miejskiego, informacje urzędowe: www.facebook.com/UMCieszyn.

◆ Oficjalny profil miasta, zapowiedzi imprez kulturalnych i sportowych: www.facebook.com/CieszynRobiWrzenie.

Bezpłatny Informator Urzędu Miejskiego w Cieszynie, ISSN: 1234-1746. Nakład: 4500 szt.

Wydawca: Urząd Miejski w Cieszynie
Rynek 1, 43-400 Cieszyn, tel. 33 479 42 00,
e-mail: wr@um.cieszyn.pl, www.cieszyn.pl

Zespół redakcyjny: Anna Żertka-Bednarek,
Łukasz Kazimierowicz, Marianna Urbańczyk,
Barbara Stelmach-Kubaszczyk

Redaktor naczelna: Anna Żertka-Bednarek
Projekt layoutu: MALOF design Agnieszka Krasicka

Druk: Wydawnictwo "Triada": Wojciech Wicher,
ul. Sielecka 6, 42-500 Będzin

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania oraz opracowania redakcyjnego tekstów zaakceptowanych do druku.

ADOPTUJ PRZYJACIELA!

"Nasi idealni towarzysze zawsze mają cztery łapy" – to prawda! Opisy i zdjęcia: Fundacja "Lepszy Świat".

Piękna, dostojna, trochę jeszcze wystraszona (ale to minie) JESSY, nasza podopieczna, kotka rasy maine coon, szuka dobrego domu, gdzie nareszcie ktoś poświęci jej czas, pozwoli zaufać i zrozumieć, że już komuś na niej zależy. Kotka przyjechała do nas z Austrii. Nie miała szczęścia w życiu, ostatnie dwa lata spędziła sama w mieszkaniu wraz z drugą kotką, także maine coon. Przychodziła zaprzyjaźniona osoba aby je nakarmić i posprzątać, tylko tyle... Jessy urodziła się w sierpniu 2015 roku, jest zdrowa, zaszczepiona, przez adopcją zostanie wysterylizowana. W sprawie adopcji prosimy o kontakt z Fundacją pod numerem 782 71 771.

WAFELEK szuka domu, takiego na zawsze, najlepszego i cudownego. Niestety nie udało się całkowicie wyleczyć oczka po kocim katarze, ale ta malutka wada tylko dodaje mu uroku. Jednak dość intensywnie cieknie mu z tego oka, więc codziennie jest potrzebne wycieranie i pielęgnacja. To rozrabiaka, bawi się i gania ze wszystkimi kotami w domu tymczasowym. Lubi położyć się przy lub na człowieku, jest odważny. A teraz, gdy jest ciepło, uwielbia siedzieć w oknie albo na balkonie i oglądać ptaszki. Jest zdrowy, zaszczepiony, zaszczepiony, zaszczepiony, testy ma ujemne. W sprawie adopcji prosimy o kontakt z Fundacją pod numerem 782 71 771.

Pierwsi cieszyńscy samarytanie

Zachwyciłam się wiele lat temu szklaną kliszą z atelier Heinricha Jandaurka, który uwiecznił w zimowej scenerii zapewne pierwszy cieszyński ambulans. Obok dużego napisu „Ochotnicze Towarzystwo Ratunkowe Cieszyn”, na drzwiach automobilu w kolistym obramieniu czytamy „FREIWILLIGE-RETTUNGSGESELLSCHAFT TESCHEN”. Co wiemy o początkach tego Towarzystwa?

Fotograf naniósł na kliszę liczbę 1926 – najprawdopodobniej jest to data wykonania fotografii. Dzięki pomocy Grzegorza Chromika wiem już, że ten elegancki automobil to belgijska Minerva, wyprodukowana mniej więcej w latach 1915-20. Nie z lektury dostępnych opracowań, ale z kwerendy cieszyńskiej prasy dowiedziałam się, że historia cieszyńskiego pogotowia ratunkowego, związana ze środowiskiem cieszyńskich Niemców, sięga początków XX w.

Sięgnęłam do cieszyńskiej, ale niemieckojęzycznej prasy sprzed stu lat, gdzie opublikowano sprawozdanie z działalności Freiwillige-Rettungsgesellschaft in Teschen za rok 1922. Wedle danych liczba interwencji w ciągu owego roku wyniosła 468, z czego 315 dotyczyło pory dziennej, 153 zaś nocnej. Do szpitala przewieziono 374 pacjentów, zaś 75 osób zaopatrzone na miejscu lub w stacji pogotowia, 9 przypadków było „fałszywymi” alarmami. Pomoc udzielana była rannym nie tylko na terenie obu Cieszynów (!), ale również w ich okolicy. Ratowników potocznie zwano samarytanami, ich ofiarna i absolutnie bezinteresowna pomoc budziła powszechny podziw. Udzielająca pomocy ambulatoryjna stacja pogotowia czynna była w niedziele, święta oraz w porze nocnej. Towarzystwo liczyło 42 członków czynnych oraz 3 członków honorowych. Każdy z nich szkolony wcześniej był w ramach „kursu samarytańskiego”, wieńczącego egzaminem u głównego lekarza Towarzystwa, dr. Waltera Karella. Działalność finansowana była z dobrowolnych datków, zbiórek i darowizn. W sprawozdaniu dziękowano akurat za hojne wsparcie żydowskiej rodziny Silbersteinów.

Kiedy powstało Cieszyńskie Towarzystwo Ratunkowe? Otóż inicjatywa ta zrodziła się w kole miejscowym Towarzystwa Czerwonego Krzyża, które w porozumieniu z Ochotniczą Strażą Ogniwą (Freiwillige Feuerwehr) na zebraniu 18.10.1905 roku podjęło decyzję o uruchomieniu stacji ratunkowej, której obsada początkowo funkcjonowała jako 4. kompania Straży

Ogniowej. Po kilkumiesięcznych szkoleniach ochotników, prowadzonych przez lekarza wojskowego dr. Franza Gössla, dyrektora Szpitala Śląskiego dr. Hermanna Hinterstoissera, lekarza powiatowego dr. Johanna Pustówkę oraz lekarza miejskiego dr. Waltera Karella, Towarzystwo zostało zarejestrowane pod nazwą Freiwillige Rettungsabteilung vom Roten Kreuze i zaprezentowane 30.08.1906 roku cesarzowi Franciszkowi Józefowi podczas jego wizyty w Cieszynie. Jego Cesarska Mość przekazał wówczas na rzecz samarytan 500 austriackich koron, które stały się niejako kapitałem założycielskim Towarzystwa. Pierwszym przewodniczącym Towarzystwa został pochodzący z Moraw Ludwig Kallina, były zarządca browaru arcyksiążęcego i członek zarządu Cieszyńskiej Kasy Oszczędności. Pełnił tę funkcję z wyjątkowym oddaniem przez kilkanaście lat, dopiero poważna choroba oraz śmierć żony Hildegardy z domu Schuster w roku 1920 przerwały jego aktywność. Jego miejsce zajął wówczas dr Johann Pustówka, wspomniany cieszyński lekarz powiatowy, w latach 1919-22 radca

sanitarny Rządu Krajowego w Cieszynie. W artykule opublikowanym po śmierci L. Kalliny w roku 1922 czytamy, że odszedł honorowy przewodniczący Towarzystwa Ratunkowego, człowiek szlachetny i cieszący się wielkim poważaniem, „jaskrawie nie pasujący do czasów hołdujących materializmowi i drwiących z postaw altruistycznych”. Postać ta doprawdy zasługuje na wspomnienie!

Wracając zaś do sfotografowanego automobilu... w roku 1924 zarząd Towarzystwa Ratunkowego zwrócił się do mieszkańców obu Cieszynów z apelem o wsparcie finansowe, gdyż okazało się, że koszty naprawy tego wyjątkowo eksploatowanego auta przekraczają możliwości samarytan! „Pomóżcie nam, a pomożecie także sobie sami!”

PS. Tą i innymi cudnymi fotografiami międzywojennego Cieszyna ze zbiorów Muzeum Śląska Cieszyńskiego można dłużej nacieszyć oczy, nabywając kalendarz ścienny na rok 2024, dostępny w kasie MŚC. ●

IRENA FRENCH, MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO
ZDJĘCIE ZE ZBIORÓW MŚC